

نگاهی به پیش‌شرط‌های تحقق انسجام ملی در انتخابات در گفت‌وگو با دکتر مهدی فضالی

التزام به محکومات انقلاب اسلامی و قانون اساسی

ولادت کریم‌اهل‌بیت، امام حسن مجتبی (ع) مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۹۹۶ | دوشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ | ۱۳ رمضان ۱۴۴۲ | ۲۶ آوریل ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

حنیف غفاری

گام‌های نامتوازن!

محمد رضا فرهادی

امنیت متزلزل!

میشم مهرپور

برنامه به جای تصمیم!

سردار سربلند

پیوست صبح صادق به مناسبت عروج شهادت گونه جانشین فرمانده نیروی قدس سپاه

گفت‌وگوی منتشر نشده صبح صادق با سردار شهید سید محمد حجازی از پیروزی انقلاب تا حضور در جبهه مقاومت

سردار مقاومت

عمری سراپا مجاهدت، فکری پویا، دلی سرشار از ایمان راستین و آکنده از انگیزه و عزم راسخ، و نیرویی یکسره در خدمت اسلام و انقلاب، خلاصه‌ای از شخصیت این مجاهد فی سبیل الله است. سردار پر افتخار، سردار سید محمد حجازی رضوان‌الله‌علیه در مسئولیت‌های بزرگ و اثرگذار در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خدمت کرده و در همه‌ی آنها، سربلند و موفق بوده است. فقدان او حقاً مایه‌ی تأسف و اندوه است. (۳۰ فروردین ۱۴۰۰)

سید محمد

شهید حجازی سربلند و موفق در مسئولیت‌ها

نسخه صوتی صبح صادق

بشنوید Beshnavidd.ir

سر مقاله

شهید حجازی
سر بلند و موفق در مسئولیت‌ها

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

جانباز شهید سیدمحمد حجازی که رحمت و رضوان الهی بر او باد، سرداری پر افتخار و بسا کارنامه‌ای درخشان بود که پس از ۴۲ سال مجاهدت مستمر، به قافله نور و کاروان شهدا پیوست و آسمانی شد. به حق می‌توان این شهید والا مقام را از نخبگان برجسته و سرمایه‌های گران سنگ امت اسلام، ملت ایران و جبهه مقاومت دانست.

سیدمحمد حجازی از جمله پاسداران تراز انقلاب اسلامی بود که رهبر حکیم انقلاب اسلامی، شناختی کامل از زندگی سراسر مجاهدتش داشتند. مبتنی بر همین شناخت دقیق، رهبر معظم انقلاب در پیام صادره در وصفش فرمودند: «عمری سراپا مجاهدت، فکری پویا، دلی سرشار از ایمان راستین و آکنده از انگیزه و عزم راسخ و نیرویی یکسره در خدمت اسلام و انقلاب، خلاصه‌ای از شخصیت این مجاهد فی سبیل‌الله است.»

در پیام رهبر معظم انقلاب، نکته قابل توجهی وجود دارد که به تبیین و تشریح در زمان مناسب نیاز دارد. معظم‌له در بخش پایانی پیام کوتاه، ولسی پر معنا در وصف شهید حجازی آورده‌اند: «او در مسئولیت‌های بزرگ و اثرگذار در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خدمت کرده و در همه آنها سر بلند و موفق بوده است.»

بنا بر این عبارت رهبر حکیم انقلاب اسلامی، سردار حجازی را می‌توان الگوی یک مدیریت موفق در همه مسئولیت‌های بزرگ، آن هم طی یک دوره ۴۲ ساله در عرصه‌های گوناگون دانست. این شهید والا مقام به دلیل سابقه مبارزاتی اش در پیش از انقلاب اسلامی و حضور فعال در فرآیند پیروزی انقلاب، از همان روزهای نخست پس از پیروزی، به عرصه جهاد و شهادت برای صیانت از بزرگ‌ترین انقلاب دینی عصر حاضر با تمام وجود قدم گذاشت و لباس جهاد، این لباس تأمین‌کننده عزت جامعه اسلامی و انقلاب ایران و امت اسلام را تا لحظه شهادت بر تن داشت. او از بنیانگذاران سپاه اصفهان بود و سهم بالایی در کنترل غائله‌های تجزیه طلبی مناطق قومی چون کردستان داشت. زمانی که او در ستاد منطقه دوم کشور (اصفهان) مسئولیت داشت، با او آشنا شدم و این

آشنایی ۳۸ ساله به درازا کشید. در دوران دفاع مقدس، از فرماندهان بسیار تأثیرگذار بود. آشنایان دوران فرماندهی ده ساله‌اش بر نیروی مقاومت بسیج را، دوران طلایی مدیریت می‌کنند. در این نیرو توصیف می‌کنند. در این دوره به دلیل حضور در جلسات کاری، با سبک مدیریتی او از نزدیک آشنا شدم. به نظر می‌آید با رمز و راز موفقیت و سر بلندی این شهید والا مقام، در تمامی مسئولیت‌های بزرگی که بر عهده داشت، بیش از پیش آشنا شد.

در آن جلساتی که ذکرش رفت، از نزدیک شاهد آن ایمان قوی، شرح صدر، تفکر راهبردی، دقت نظر، صبر و حوصله و متانت، احترام به همکاران، توجه به نظرات دیگران، انگیزه‌های قوی انقلابی، تفکر انقلابی و ولایت‌مداری ایشان بودم. آشنایی با سبک و شیوه‌های مدیریتی سردار حجازی برای تمامی مسئولان کشور و به ویژه برای فرماندهان و مسئولان سپاه، دانشگاه‌ها و مجموعه‌های نظامی، یک ضرورت است؛ چرا که رهبر حکیم انقلاب اسلامی، مهر تأیید بر سبک مدیریتی او در همه مسئولیت‌ها زدند.

پیام مشترک نماینده ولی فقیه و فرمانده کل سپاه به مناسبت هفته عقیدتی-سیاسی در سال ۱۴۰۰

پیشتان خط مقدم تعلیم و تربیت

ایشان گران و شهدای این مجموعه عظیم، تجلیل و قدردانی نموده و اهتمام فرماندهان، مسئولان و فعالان عرصه تربیت و آموزش عقیدتی-سیاسی سپاه و بسیج را به جهت‌گیری‌های اساسی در سال ۱۴۰۰ به شرح زیر معطوف داریم:

۱- تعالی معنوی و رشد بالنده برای ساخت سرمایه انسانی مؤمن، کارآمد و جریان‌ساز، در راستای مانع‌زدایی و هموارسازی مسیر انقلاب اسلامی در سیر طلوع ولایت عظمی (ارواحنا له الفداء)، از اهم راهبردهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بوده که لازمه تحقق آن، پشتیبانی‌ها و هم‌افزایی‌های بیش از پیش سه حوزه «فرماندهی، نمایندگی و حفاظت» در عرصه تعلیم و تربیت دینی و انقلابی پاسداران و بسیجیان است.

۲- تعمیق و استحکام‌بخشی به مبانی دینی و مفاهیم قرآنی پاسداران به همراه تقویت روحیه جهادی و بصیرت انقلابی که از «بنیادی‌ترین اصول اساسی

سیماهای پاسدار مطلوب» به‌شمار می‌رود، موجب رواج فرهنگ و ارزش‌های دینی و انقلابی می‌شود؛ لذا برای تحقق آن، حرکت به سمت اجرای نظام معرفتی با استفاده از روش‌های کارآمد و اثربخش تربیتی و آموزشی و بهره‌گیری از اساتید فرهیخته و خودساخته به‌عنوان پیش‌قراولان تعلیم و تربیت دینی و انقلابی، باید در اولویت تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان مربوط در سپاه و بسیج قرار گیرد.

۳- از مهم‌ترین جهت‌گیری‌های تربیتی و آموزشی سپاه و بسیج، استحکام پیوند و وابستگی فکری و عملی با ولایت و ولی‌امر، به‌عنوان امام و مقتدای آزادگان و مجاهدان راه حق و حقیقت است، که در این خصوص می‌بایست منظومه فکری امامین انقلاب مبنای انگیزه‌بخش برای افزایش روحیه پاسداری و رفتار و عمل جهادی پاسداران و بسیجیان، در اولویت برنامه‌های عقیدتی-سیاسی سپاه و بسیج، مورد توجه قرار گیرد.

۴- تلاش مستمر برای بهبود رفتار اجتماعی و سالم‌سازی محیط، برگرفته از سبک زندگی اسلامی، به‌عنوان بخشی حقیقی تمدن اسلامی، در صدر برنامه‌های فردی و خانوادگی قرار گیرد و برای ایجاد گفتمان رایج و نهادینه نمودن اخلاق و رفتار سازنده از شیوه‌ها و روش‌های الگوساز بهره‌گیری شود.

۵- استادان و مربیان به‌عنوان پیشتان خط مقدم تعلیم و تربیت دینی و انقلابی با مجهز نمودن خود به سلاح علم، بصیرت و عمل صالح، روز به روز درس ایمان و جهاد در راه خدا را در نهاد مقدس سپاه و بسیج، اشرب و تزریق نموده و در این راه از خداوند متعال برای انجام کار اثربخش و خالصانه، طلب یاری و استمداد نمایند.

از خداوند متعال درخواست داریم، در این مسیر، نصرت و یاری خود را به مانند گذشته بدرقه راهمان کرده و دعای خیر امام زمان (عج) و نایب برحقش امام خاتمه‌ای (مُذَلِّهِ الْعَالَمِی) را شمول حال‌مان فرماید.

گام‌های نامتوازن!

چرا تشکیل کارگروه سوم در مذاکرات احیای برجام انحراف از مذاکرات است؟

بر بود از پراترها، پراترهای که هرچه تعدادشان بیشتر بود، نشان از فراوان بودن تعداد مواردی بود که هنوز بر سر آنها توافقی حاصل نشده است. اما حالا و در مذاکراتی که در وین در حال برگزاری است، طرفین می‌گویند در مذاکرات برای احیای آن توافق به پیشرفت‌های خوبی دست یافته‌اند.

هدف از تشکیل کارگروه سوم؟

در حالی که وزارت امور خارجه کشورمان مدعی شده است، توافق گام به گام در زمینه بازگشت به برجام معنا و مفهومی نداشته و واشنگتن برای احیای توافق هسته‌ای، باید کل تحریم‌های یکجانبه و مغایر با برجام را به صورت یکجا رفع کند، شواهد موجود نشان‌دهنده تشکیل کارگروه جدید از سوی اعضای ۴+۱ (با موافقت آمریکا) برای بررسی اقدامات گام به گام است؛ رسانه‌های غربی تأکید کرده‌اند در تحوّل تازه، روز سه‌شنبه ۲۰ آوریل طرفین به توافق رسیدند کارگروه سوم را تشکیل دهند که توالی اقدامات طرفین برای بازگشت به برجام را مدیریت کند. در هر حال، ماهیت و مأموریت کارگروه سوم به‌وضوح نشان می‌دهد، آمریکا و ترونیکی اروپایی طرفدار بازگشت مرحله به مرحله به برجام بوده و اساساً اصالت و موضوعیتی برای اصل این توافق و احیای واقعی برجام قائل نیستند.

بدیهی است پذیرش بازگشت گام به گام به برجام، آن هم در حالی که ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۱۸ میلادی به صورت یکجانبه از توافق هسته‌ای خارج شده و سخت‌ترین تحریم‌ها را علیه کشورمان اعمال کرده است، نوعی خط استراتژیک راهبردی به شمار می‌آید. اکنون آمریکا باید هزینه خروج خود از توافق هسته‌ای را به صورت کامل بپردازد و حداقلی‌ترین این

هزینه، بازگشت بدون چون و چرا به توافق و تن دادن به راستی آزمایی لغو تحریم‌ها از سوی جمهوری اسلامی ایران است. در این میان، مقامات و رسانه‌های غربی سعی دارند با پس زدن این مسیر منطقی (رفع تضمین شده و قابل راستی‌آزمایی تحریم‌های ایران از سوی آمریکا)، تشکیل کارگروه سوم را گامی ضروری برای پیشرفت و حصول به توافق نهایی بدانند. «ند پرایس» سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا با بیان اینکه پیشرفت‌های خوبی در مسیر گفت‌وگوها حاصل شده تأکید کرد ایالات متحده از شکل‌گیری کارگروه سوم در کمیسیون مشترک برجام استقبال می‌کند.

معنای «توالی» چیست؟

به راستی معنای «توالی» در فرآیند احیای برجام چیست؟ اگر منظور از توالی، طراحی همزمان و موازی گام‌های ایران و ایالات متحده برای بازگشت به توافق هسته‌ای باشد، باید نسبت به این واژه و مصادیق آن گارد بسته‌ای داشت. بارها عنوان شده است آمریکا به صورت یکجانبه از توافق هسته‌ای با ایران خارج شده و از این رو، بازیگر طغیانگر برجام به شمار می‌آید. در مقابل، ایران از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۹ میلادی، به مدت حداقل یک سال به تمامی تعهدات خود وفق برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد پایبند بوده و متعاقباً، با استناد به «متن برجام»، به کاهش تعهدات خود به صورت مرحله به مرحله روی آورده است. به عبارت بهتر، خروج یکجانبه آمریکا از برجام در «تضاد با متن برجام» و کاهش تعهدات برجامی ایران مطابق متن توافق هسته‌ای و در ذیل آن صورت گرفت. بنابراین، ما بسا بازیگر خطاکار در برجام مواجه نیستیم؛ بلکه تنها بازیگر نامطلوب و طغیانگر در این زمینه، ایالات متحده آمریکا است.

پیشتر دو کارگروه به صورت موازی اقدامات خود را برای بررسی تحریم‌هایی که باید از سوی آمریکا لغو شوند و همچنین اقداماتی که ایران باید برای بازگشت به تعهدات هسته‌ای خود انجام دهد، آغاز کرده‌اند! اما اکنون سخن از کارگروه سوم می‌بینیم که قرار است ضرباهنگ گام‌های متوازن طرفین را با یکدیگر تنظیم کند! بدیهی است که کلیت تشکیل این کارگروه، از انحراف مسیر مذاکرات حکایت دارد، مگر آنکه مأموریت و کارویژه کارگروه سوم چیزی به جز موارد اعلامی باشد!

مگر «توافق مبنایی» وجود ندارد؟!

نکته دیگر اینکه ما در برهه فعلی (سال ۲۰۲۱ میلادی)، قصد احیای یک «توافق مبنایی» را داریم که قبلاً درباره بند، بند آن مذاکره صورت گرفته است. ساز و کار بازگشت به این توافق (برجام) هم کاملاً مشخص است. در چنین وضعیتی دلیل اصرار آمریکا و ترونیکی اروپایی و متأسفانه سکوت وزارت امور خارجه کشورمان در قبال فرآیند «پیچیده‌سازی مذاکرات» چیست؟ اگر میان طرفین (ایران و غرب) توافقی وجود نداشت، در آن زمان سخن گفتن از «نگارش توافق اولیه» یا حتی «توافق موقت» می‌توانست توجیهی حقوقی داشته باشد. حتی اگر توافق برجام رسماً و به صورت کامل منهدم و نابود شده بود، واژه «نگارش توافق جدید» می‌توانست قابل درک و هضم باشد؛ اما هم اکنون مطابق آنچه ادعا می‌شود، «برجام» توافق مبنایی طرفین به شمار می‌آید و قرار است طرفی که برای نخستین بار برجام را نقض کرده و از آن رسماً خارج شده، بار دیگر به آن باز گردد! به راستی در چنین فضایی مانور «نقاط اختلافی» یا همان «پراترها» چه معنایی دارد؟!

سرنوشت تحریم‌ها

«برت مک گورک» نماینده ویژه سابق آمریکا در ائتلاف آمریکایی ضد داعش و هماهنگ‌کننده امور غرب آسیا و شمال آفریقا در کاخ سفید در جمع رهبران یهودی آمریکا گفت: «تا زمانی که ایران به تعهداتش ذیل برجام بازنگردد، تحریم‌ها بر جای خود باقی خواهد ماند.» روزنامه صهیونیستی «تایمز اسرائیل» گزارش کرد، مک گورک در خصوص روند بازگشت آمریکا به برجام گفت: «تا زمانی که به جایی نرسیم و تعهدات محکمی نداشته باشیم، روشن است تا زمانی که برنامه هسته‌ای ایران محدود نشود، جنبه‌های مسئله‌ساز (برنامه هسته‌ای ایران) معکوس نشود و مجدداً به مسیر اصلی بازنگردد، ما هیچ‌گونه فشاری را بر نخواهیم داشت.»

سفر محرمانه

خبرگزاری «آسوشیتدپرس» گزارش داده است، همزمان با اعلام خروج نظامیان آمریکایی از افغانستان «ویلیام برنز» رئیس سیا به تازگی به صورت محرمانه از افغانستان دیدار کرده است. هدف از این سفر چگونگی سپردن مسئولیت واحدهای ویژه ضد تروریسم به افغانستان عنوان شده است. به گفته آسوشیتدپرس، یک مقام ارشد نظامی افغانستان نیز گفته است، پیش از این دو واحد از شش واحد ضد تروریسم که از طریق سیا آموزش و تجهیز شده بودند، به نیروهای امنیتی این کشور واگذار شده است. مشخص نیست که رئیس سیا با کدام یک از مقامات افغان دیدار کرده است.

هشدار به بن سلمان!

منبع آگاه عربستانی به وبگاه «ویکی لیکس سعودی» گفت، دیوان پادشاهی اردن پیام شفاهی به «محمد بن سلمان» ولی عهد سعودی داده است. به گفته وی اردن این پیام را از طریق واسطه‌ها به بن سلمان داده و به دخالت‌های وی در روند محاکمه عاملان کودتای اخیر واکنش نشان داده است. در این پیام همچنین درخواست ولی عهد سعودی برای آزادی «باسم عوض الله» که مدتی مشاور وی بود، با قاطعیت رد شده است. گفتنی است، «باسم عوض الله» تابعیت سعودی نیز دارد و از افراد نزدیک به «محمد بن سلمان» به‌شمار می‌رود.

سردار مقاومت

علیرضا جلالیان
 دبیر گروه سپاه

سردار شما در زمان پیروزی انقلاب کجا بودید؟

۲۱ بهمن پس از اعلام امام خمینی (ره) مبنی بر ماندن در خیابان و شکستن حکومت نظامی، ما به همراه جمعی از بچه‌های انقلابی اصفهان قصد تصرف ساختمان ساواک اصفهان را کردیم. این ساختمان فردای پیروزی مقرر کمیته اصفهان شد. البته تعداد ما زیاد نبود و هر کسی که آنجا بود، با خود یک نفر معتمد را هم آورده بود. ساختمان ساواک بدون مقاومت تسخیر شد و بعد متوجه شدیم که اسناد را تخلیه کرده و به پادگان توپخانه ارتش در اصفهان منتقل کرده‌اند. وقتی از روی دیوار وارد محیط آنجا شدیم، فقط چند نگهبان بودند و بقیه فرار کرده بودند. در اتاق‌های این ساختمان‌ها وقتی بچه راه می‌رفتند مثلاً دنبال یک جای مخفی زیر اتاق یا داخل دیوار می‌گشتند و حتی یکی دو مورد کف برخی اتاق‌ها را هم کندند. یه مقدار جو و هیجان این چنینی در بچه‌ها وجود داشت. دوستانی که آنجا جمع شدیم، اغلب از قبل همدیگر را نمی‌شناختیم. یادم هست که شب اولی که آنجا را تصرف کردیم فقط سه تا سلاح داشتیم. یک کلاشینکف که یادم نیست برای کدام برادر بود، یک کلت که از عملیات ترور یک ساواکی به دست آمده بود و دست آقای متقی بود و یک یوزی هم بود که برادری به نام شهید نباتی دستش بود و البته خشاب نداشت و ما هم به کنایه می‌گفتیم یوزی رو خالی بستی. شب اول من مأمور حفاظت و نگهبانی از یک ساختمان در این مجموعه بودم که شب تا صبح ایستاده روی پشت بام و کلت به دست بودم و حتی در تمام این مدت کلت را روی کمر هم نگذاشتم.

سردار صفوی هم در این زمان با شما بودند؟

آقا رحیم صفوی خیر، ظاهرأ تهران بودند و یکی دو روز بعد به جمع ما ملحق شدند. از قبل از انقلاب ایشان را نمی‌شناختیم، ولی از طریق آقای پرورش با ایشان آشنا شدیم. البته همه حلقه‌هایی که آنجا بودیم نخ اتصال‌مان آقای پرورش بود. ما در کمیته اوضاع شهر را اداره می‌کردیم.

منظورتان از اداره می‌کردیم، چیست؟ یعنی متولی چه امری بودید؟

آن موقع کمیته‌ها در واقع کمیته اداره امور شهرها

بودند. بعد جنبه امنیتی و انتظامی پیدا کردند و کمیته انقلاب شدند.

کارتان در کمیته چه بود؟

به فکر سازماندهی بودیم که یک ساختاری از تهران آمد که شش واحد داشت. یکی از این واحدها آموزش بود. برادر آقای حبیب خلیفه سلطانی جانشین کمیته بود، آقای سالک هم مسئول کمیته، قبیلش کمیته شورایی اداره می‌شد. بحث آموزش جذب و گزینش مطرح شد. در واحد آموزش نفراتی دور هم جمع شدند و دو کمیته نظامی و عقیدتی - سیاسی تشکیل شد. کمیته نظامی را آقای خلیفه سلطانی و آقای سردار استکی و برادر شهید بنده، یعنی شهید سید احمد حجازی و تعداد دیگر تشکیل دادند و بنده و عده‌ای دیگر مانند آقای فضالی، شمشیری، دکتر کریمی نیا و دکتر مسجیدیان و حجج اسلام شفیع و اسدی کمیته عقیدتی را تشکیل دادیم.

یعنی کار را به دو قسمت تقسیم کردید؟ عقیدتی و نظامی؟

بله. جلسات ما در بخش عقیدتی در مسجدی به نام مسجد انقلاب برگزار می‌شد که قبل از انقلاب برای رئیس اوقاف اصفهان، یعنی شخصی به نام سرهنگ زاهدی بود.

اسم مسجد قبل از انقلاب چه بود؟

خاطرم نیست، ولی ما آن را مسجد انقلاب نامیدیم. محل جلسات ما یک روز در میان در این مسجد بود و بین اعضا تقسیم کار می‌شد.

در این کمیته عناوینی نوشته شد و هر کسی مسئول شد که بخشی از این عناوین را سرفصل بندی کرده و دوره‌ها را تدوین کند. ما هم هیچ یک تجربه چنین کاری را نداشتیم. در خلال این ماجراها کل کمیته اصفهان با تأسیس سپاه تبدیل شده به سپاه اصفهان. قبل از تبدیل کمیته به سپاه، ما پادگانی در اصفهان داشتیم که در محیط پادگان‌های ارتش بود و هنوز پیمانکار آن را به ارتش تحویل نداده بود و یک مجموعه کوچک و نوساز بود که ظاهرأ برای یک گردان و انکش سریع و نیرو مخصوص ساخته می‌شد که بعد از انقلاب متوقف شد. ما این پادگان را تحویل گرفتیم و آقای خلیفه سلطانی اسم آنجا را گذاشت پادگان ۱۵ خرداد. الآن این ساختمان ستاد فعلی سپاه اصفهان است و ساختمان‌های دیگری هم در آنجا ساخته شده است.

پادگان ۱۵ خرداد ستاد سپاه اصفهان شد؟

خیر، پادگان آموزشی ما بود و ستاد نبود. از این رو پادگان آموزشی ما معلوم شد و واحدهای آموزشی رفت در این پادگان، در همین زمان بحث سپاه شروع شد و تشکیلات ما کلاً شد سپاه اصفهان. درست زمانی که حتی در تهران هنوز سپاه، صاحب پادگان آموزشی نبود، ما در اصفهان یک پادگان آموزشی داشتیم، دوستان هر کسی مسئول یک کار شد و من و آقای مسجیدیان مدیر پادگان شدیم. آن موقع فرمانده نمی‌گفتند، همه مجموعه علاوه بر مسئولیتی که داشتیم، تدریس هم می‌کردیم. ما در کنار سایر نیروها مربی دوره نظامی بودیم و مربی کلاس عقیدتی و مربیان نظامی هم در کنار سایر نیروها مربی دوره آموزش عقیدتی ما بودند. دوره‌ها را شروع کردیم. دوره اول، دوم و سوم... دوره‌ها هم اگر اشتباه نکنم ۴۵ روزه یا سه ماهه بود. اول هفتاد نفر، بعد صد و پنجاه نفر و از همینطور اضافه شد و ماجرای کردستان پیش آمد و از این پادگان یکسری مربی و نیروی آموزشی فرستادیم کردستان. خود من هم یک مدت رتقم کردستان. بعداً این پادگان جوابگو نبود؛ چون جنگ شروع شده بود، لذا پادگان جدیدی در سمت جاده شیراز در حال ساخت برای ارتش داشتند که تمام شده بود و بچه‌های سپاه اصفهان آنجا را با دستور شهید رجایی در دوران نخست وزیری تحویل گرفتند. الآن این پادگان دانشگاه افسری امیرالمؤمنین (ع) سپاه است و آن زمان آموزشی سپاه اصفهان منتقل شد به اینجا و من هم از اوایل جنگ منتقل شدم به جبهه جنوب.

شما که تجربه آموزشی نداشتید چطور جرئت کردید وارد این عرصه شوید؟ کار شما به چه شکل بود؟

ما یعنی گروه آموزش عقیدتی در پادگان آموزشی اصفهان در بحث‌ها به این نتیجه رسیدیم که باید با بزرگان و استادان در ارتباط باشیم. تصمیم اولیه این بود که محتوای آموزشی را به استادان از جمله آقای پرورش بدهیم و ایشان تأیید کنند که اینها درست است یا نه؟ خود آقای سالک هم نظر می‌دادند و نظارت داشتند، آن موقع هنوز حوزه نمایندگی نبود؛ اما با این وجود لازم دانستیم که با بزرگان دینی در ارتباط باشیم تا انحراف نداشته باشیم و جمع ما هم همه همین تفکر را داشتند. تفکر شهید مطهری

آنچه در ادامه می‌خوانید بخشی از مصاحبه ۸۰ دقیقه‌ای با سردار شهید سیدمحمد حجازی در پاییز سال ۱۳۹۸ است. شهید حجازی از این مصاحبه که درباره مرحوم سردار فضالی بوده، دوران زندگی خود را از پیروزی انقلاب تا تشکیل سپاه اصفهان و تا حضور در جبهه‌های جنوب روایت کرده است. سردار حجازی در زمان این گفت‌وگو در سمت فرمانده ارشد سپاه در لبنان خدمت می‌کرد که مصاحبه حاضر در زمان حضور ایشان در تهران انجام شد؛ مسیری از یک مربی آموزش عقیدتی - سیاسی سپاه اصفهان تا یک فرمانده مقتدر در سپاه و جبهه مقاومت. از قضا با وجود مسئولیت سنگین و حجم انبوه کار سردار حجازی در اولین تماس با شنیدن نام مرحوم فضالی قرار مصاحبه حضوری را گذاشت و با روی گشاده ما را پذیرفت. در ادامه توجه شما را به خواندن این مطلب جلب می‌کنیم.

و امام راحل و شهید بهشتی و این عزیزان. لذا یک برنامه‌ریزی کردیم که هر دو هفته یک بار پنج‌شنبه‌ها و جمعه‌ها به قم برویم و محضر علما و بزرگان مانند آیت‌الله راستی کاشانی، احمدی میانه‌جی و... برسیم. البته معلم اخلاق هم می‌خواستیم که پیگیری و تحقیق کردیم که آیت‌الله بهاء‌الدینی به معرفی شد. خدمت آقای آذری قمی هم می‌رفتیم؛ همچنین آیت‌الله مصباح و گاهی هم آیت‌الله حسن‌زاده آملی. این جلسات خیلی مفید بود، برخی از آقایان بحث سلسله‌وار شروع کردند؛ آقای آذری قمی ولایت فقیه را شروع کردند و آقای راستی کاشانی مباحثی از نهج‌البلاغه و آقای بهاء‌الدینی هم آزاد بودند؛ گاهی روایت، گاهی هم پرسش و پاسخ که خیلی مفید بود و ما در خط اصلی عقیدتی قرار می‌داد. خدا را بابت این موضوع شکر می‌کنیم. در کنار آن با آقای پرورش هر شب جمعه که اصفهان بودیم قرار مناجات شبانه و دعای کمیل داشتیم و بهره‌مندی می‌گرفتیم. البته این راه هم بگویم که خیلی بین خودمان بحث درصدا بین محتوای آموزشی داشتیم که چقدر نظامی باشد و چقدر عقیدتی که در جایی حضرت آقا فرمودند سپاه صدرصد نظامی و صدرصد عقیدتی.

دوران دهه اول انقلاب انحرافات فکری در اصفهان وجود داشته، در مقابل اینها چه می‌کردید؟

در اصفهان با توجه به وجود جریان نفاق همیشه فکر و همفکری می‌کردیم. مثلاً جالبه چیزی شبیه کامنت گذاشتن و توییت کردن امروز، ولی با استفاده از کاغذ ۴۴ انجام می‌دادیم؛ یعنی مطالبی مثل توییت‌های امروز را در سطح شهر نصب می‌کردیم. هفته‌ای یکی دو بار بعد از تکثیر در مغازه و اتوبوس و محیط‌های شهری نصب می‌کردیم، صرفاً سطح سپاه نبود و سپاه برای همه مردم بود و هست.

نکته جالب دیگر حضور در مساجد و اجتماعات مردمی بود. در کمیته عقیدتی - سیاسی ما کار تأمین سخنران برای جلسات سطح شهر را انجام می‌دادیم.

یعنی کاری شبیه به همین کارهای معاونت سیاسی سپاه که امروز انجام می‌شود؟

بله همین کاری که امروز معاونت سیاسی سپاه انجام می‌دهد. خودمان یا افرادی را که تأیید شده بودند و می‌شناختیم، می‌فرستادیم برای سخنرانی عقیدتی - سیاسی در سطح شهر.

جلوه

مدیریت راهبردی سردار

سردار سرتپ پاسدار
 مرتضی قربانی
 از فرماندهان دوران دفاع مقدس

سردار شهید محمد حجازی انسانی مؤمن، شجاع، ولایت‌پذیر و جزء بنیان‌گذاران سپاه اصفهان بود و از همان ابتدای جوانی‌اش در همه مراحل دفاع از ارزش‌ها و انقلاب اسلامی و در دفاع از ملت شریف ایران و کشور گام برداشت.

این سردار مجاهد در همان سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان عضوی از سپاه به مناطق آذربایجان غربی و کردستان رفت تا با شورش و آشوب ضد انقلاب در این منطقه مقابله کند.

شهید حجازی مدت زیادی از دوران دفاع مقدس، جانشین فرمانده سپاه در خراسان بود و سازماندهی خوبی برای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل ایجاد کرد.

این شهید مجاهد در عملیات خیبر تا آخرین نفس ایستاد و با اینکه دشمن بعضی در این عملیات بمباران شیمیایی انجام داد و عقبه رزمندگان اسلام را به آتش کشید، اما تا آخرین نفس ایستاد و مقاومت کرد.

سردار حجازی پس از دفاع مقدس در همه مسئولیت‌هایی که به او محول شد، درخشید. او از جمله نخبگان دفاعی کشور بود که هر جاد فرماندهی و سلسله مراتب بالاتر سپاه احساس نیاز می‌شد، نقش مؤثر خود را ایفا می‌کرد.

این شهید والا مقام شخصیتی شجاع و انقلابی داشت و در دوران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی نیز مدتی را در زندان‌های ساواک به سر برد. او زندگی بسیار سالمی داشت و در همه صحنه‌های خدمت، صادقانه و با اخلاص فعالیت می‌کرد.

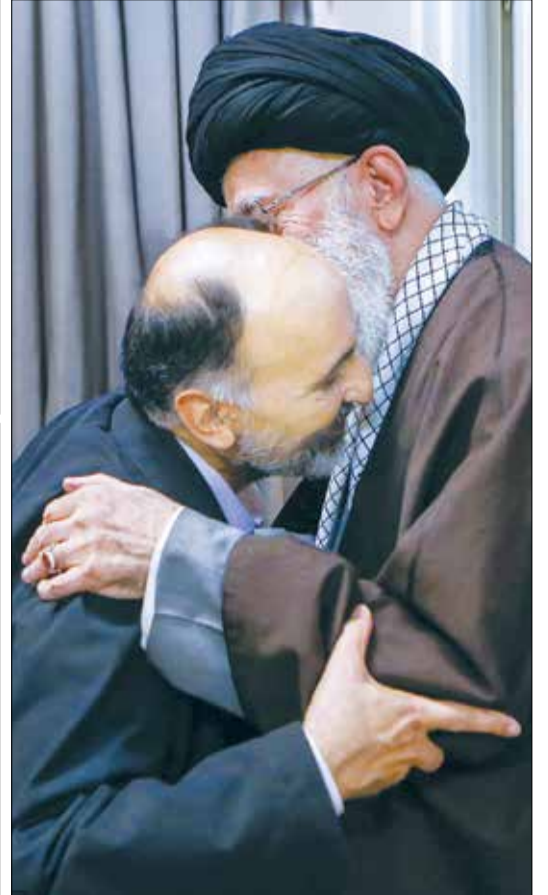
چه در دوران دفاع مقدس و چه بعد از آن، زمانی که شهید حجازی به جبهه مقاومت مشورت می‌داد، اخلاق حسنه ایشان زبانزد خاص و عام بود و او را محبوب قلب‌ها کرده بود. در واقع سردار حجازی بر دل‌های رزمندگان مدیریت داشت تا اینکه بخواد فقط از طریق دستورات نظامی کارها را پیش ببرد.

یکی از ویژگی‌های مدیریت کارآمد و اثربخش شهید حجازی، پاسخگو و در دسترس بودن ایشان بود که از حلقه‌های گمشده مدیریت در وضعیت کنونی کشور است. این سردار رشید اسلام از جمله مدیرانی بود که همکاران او احساس می‌کردند او همیشه حاضر، پاسخگو و همراه است و این در ایجاد اعتماد به نفس سازمانی و پیشبرد کار بسیار تأثیرگذار بود. ضمن آنکه ایشان صاحب ایده بود و تحلیل‌های مدیریتی و سیاسی‌اش مخاطبان را جذب می‌کرد.

شهید حجازی نمونه بارز و کامل ولایت‌پذیری بود. او تابع محض ولایت مطلقه فقیه بود و همه حرکات او در عرصه‌های جهاد به تبعیت از فرمان ولایت فقیه بود. تقوای مثال‌زدنی سردار حجازی برای کسانی که وی را از نزدیک می‌شناختند، قابل تصدیق بود.

راه شهید حجازی، یعنی راه مقاومت همچنان استمرار دارد و به فضل الهی مسیری که سردار شهید حاج قاسم سلیمانی در میدان مقاومت گسترش داد و شهید حجازی آن را طی کرد، با قوت پیش خواهد رفت.

قاب ماندگار

ستاره محور مقاومت/ شهید سردار حجازی علاوه بر نقش‌آفرینی در پیروزی انقلاب، فرماندهی دوران دفاع مقدس و سازماندهی نیروی بسیج، «ستاره درخشان محور مقاومت» بود. سردار حجازی به مدت ۱۰ سال فرمانده نیروی مقاومت بسیج بود و زحمات زیادی برای سازماندهی بسیج بعد از دوران دفاع مقدس کشید. همچنین مقطع کوتاهی را به عنوان رئیس ستاد مشترک سپاه و جانشین فرمانده کل سپاه بود و در نهایت حدود هشت سال به اتفاق سردار سلیمانی در جبهه مقاومت در خدمت امت اسلامی بودند.

تا انتخابات

مشارکت قابل قبول خواهد بود

علی مطهری گفت: «به نظر من مشارکت قابل قبولی در انتخابات آینده خواهیم داشت؛ چون مردم به تأثیر آن بر آینده اقتصادی و سیاسی کشور توجه دارند. پیش‌بینی رأی آوردن یا نیآورن کار مشکلی است.» وی در پاسخ به این پرسش که «نسبت شما در این انتخابات با جریان اصلاحات و اصولگرایی چیست؟ انتظار دارید از شما دفاع کنند؟» گفت: «من در میان هر دو گروه اصلاح‌طلب و اصولگرا حامیانی دارم. هر کدام که از من حمایت کنند، استقبال می‌کنم؛ اما به طور کلی مستقل وارد شده‌ام.»

رود فومنی برای اصلاح اصلاحات!

دبیر کل حزب مردمی اصلاحات برای انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام‌کننده انتخاباتی کرد. روزنامه «صدای اصلاحات» وابسته به این حزب به نقل از محمد زلفومنی نوشت: «به عنوان اصلاح‌طلبی که همیشه در راه انقلاب، نظام و دفاع از رهبری انقلاب کوشا بوده است، به خواست طرفداران و هواداران وارد انتخابات شده و به شکل رسمی اعلام می‌کنم که جوان‌ترین داوطلب انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ هستم و تمام توان خود را به کار خواهم گرفت که در این انتخابات بتوانم شعارها و برنامه‌های خود را محقق کنم.»

وی افزود: «کابینه من پر از نشاط، انقلابی‌گری، جوان و قدرتمند خواهد بود که البته نیمی از کابینه را خانم‌ها و نیمه دیگر را آقایان تشکیل خواهند داد و از همین تربیون اعلام می‌کنم معاون اول من یک خانم خواهد بود.» فومنی همچنین عنوان داشت: «اسم دولت من «دولت‌نخبگان ایرانی و برخاسته از ملت ایران» است. در دولت من هیچ مسئولی که قبلاً متولیتی داشته و اموال خود را شفاف‌سازی نکرده، جایی نخواهد داشت.»

ظریف نخواهد آمد!

میرزایی نیکو، نماینده اصلاح‌طلب مجلس در گفت‌وگو با «ایلنا» خبر داده که ظریف نامه‌ای به مقام رهبری نوشته است و اعلام کرده است در انتخابات ریاست‌جمهوری شرکت نمی‌کند. میرزایی نیکو گفته است: «آقای ظریف هم در مکاتباتش بارهبری و هم در اظهاراتش چندین بار قسم و آیه آورده است که نخواهد آمد؛ البته ممکن است بعدها جاهایی سفارش کنند یا فشار بیآورند که ایشان بیاید و ممکن است اتفاق بیفتد، اما تا امروز حداقل خودشان این کار را نکرده است.»

باید فتنه‌گران به میدان بیایند!

روزنامه «سازندگی» مصاحبه یکی از اعضای کارگزاران سازندگی درباره کاندیداتوری تاج‌زاده را پوشش داده است. در این مطلب آمده است: «اگر ما به دنبال مشارکت حداکثری باشیم، طبیعت حضور هر یک از چهره‌های اصلاح‌طلب و اصولگرا می‌تواند مؤثر باشد؛ خصوصاً اگر چهره‌هایی که در جامعه سیاسی ما به نوعی از حقوق خودشان محروم شدند و در چرخه سیاسی کشور مانند آقای تاج‌زاده و کسانی که بعد از انتخابات ۸۸ به زندان رفتند، محدود شده‌اند و منتقد شرایط کنونی هستند.»

محمدصادق کوشکی، فعال سیاسی در گفت‌وگو با صبح صادق

پیش‌بینی‌ها از مشارکت پایین غلط است!

در کشور ما در طول چند دهه اخیر یک ماهیت مشارکت‌جویانه داشته است؛ یعنی رقابتی بوده و رقابت‌ها جلدی به چشم آمده است. همین امر سبب شده است مردم پای صندوق‌ها بیایند؛ البته شیوع بیماری کرونا نیز که خود عامل مهمی برای کاهش مشارکت است و در همه انتخاب‌های سراسر دنیا نیز شاهد بودیم، می‌تواند به نوعی تأثیر داشته باشد. به هر حال در مقطعی انتخابات را برگزار می‌کنیم که هنوز بحث واکسیناسیون اتفاق نیفتاده است؛ اما فارغ از این امر فکر می‌کنم آن‌چنان که برخی غیب‌گویی و پیشگویی می‌کنند، وضع مشارکت ناامیدکننده نخواهد بود.

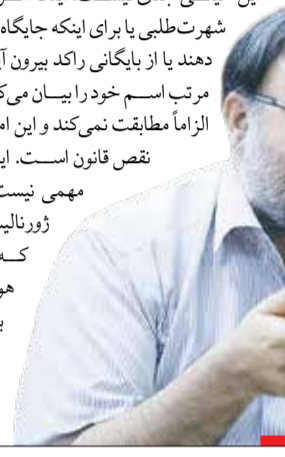
استدلال شما درباره مشارکت فعال مردم در انتخابات چیست؟

استدلال این است که جنس رقابت‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری جدی است و وقتی رقابت جدی شود و جامعه سلاطین خود را در نامزدها ببیند، حضور می‌یابد. در چند دوره اخیر به دلیل جدی بودن رقابت، همیشه نرخ مشارکت بالا

بوده است. امسال هم همین وضعیت است؛ یعنی اصلاح‌طلبان اصلاً مایل نیستند بازنده باشند و با همه قدرت به میدان می‌آیند و می‌خواهند نیروهای خود را بسیج کنند. نیروهای انقلابی هم می‌خواهند قدرتی را که هشت سال در دست اصلاح‌طلبان بود و کشور را به بن‌بست رساند، پس بگیرند و به دست نیروهای انقلاب بدهند که این امر رقابت را جدی می‌کند.

آراییش اردوگاه اصولگرایان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

اینکه هر کسی خواب‌نما می‌شود و بعد اعلام کاندیداتوری می‌کند، به دلیل نقص قوانین است. این خیلی جدی نیست. اینکه افرادی به دلیل شهرت‌طلبی یا برای اینکه جایگاه خود را ارتقا دهند یا از بایگانی را کد بیرون بیاورند و افرادی مرتب اسم خود را بیسان می‌کنند، با قانون الزاماً مطابقت نمی‌کند و این امر به سبب نقص قانون است. این موضوع مهمی نیست و موضوع ژورنالیستی است که هر کسی هوس می‌کند، بگوید نامزد می‌شوم و در عرصه

ژورنالیسم هم این خبر به شمار می‌آید. این موضوع اصلی نیست و حاشیه انتخابات است. اصل بحث انتخابات این است که نیروهای انقلابی هنوز به تقاهم نرسیده‌اند و باید به سرعت به تقاهم برسند. من واژه اصولگرایی را به کار نبردم. نیروهای انقلابی باید به توافق و تفاهمی برسند و امت حزب‌الله و مردم انقلابی و مسلمان هم به طور جدی توقع دارند که خطای سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ تکرار نشود.

الآن وضعیت اصلاح‌طلبان با توجه به نیامدن سیدحسن خمینی به چه صورت خواهد بود؟

سیدحسن خمینی نامزد اصلاح‌طلبان نبود. اصلاح‌طلبان برنامه‌ای دارند و چند اسم را وسط انداخته‌اند که حامیان خود را تحریک کنند تا آنها از حالت انفعال خارج شوند. ظریف، سیدحسن و همه این اسامی کسانی هستند که برای ایجاد شور انتخاباتی در بین حامیان اصلاح‌طلبان استفاده می‌شود و عملاً هیچ یک از آنها نامزد اصلی اصلاح‌طلبان نیستند.

اصولگرایان هم به همین شکل است؟

نیروهای انقلابی چند نامزد دارند که باید تقاهم کنند و اگر تقاهم نکنند، سرنوشت خوبی در انتظار جبهه انقلاب نخواهد بود.

خیابان بهشت

مدیریت شهری

وظایف و کارکردهای شوراهای اسلامی شهر و روستا

فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی با موافقت دستگاه‌های ذی‌ربط؛ اقدام در خصوص تشکیل انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی و تأسیس تعاونی‌های تولید و توزیع و مصرف؛ نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع اوراق عمومی با توفیق دستگاه‌های ذی‌ربط؛ نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و اداری‌های نقدی، جنسی و اموال منقول و غیرمنقول شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها به گونه‌ای که مخل جریان عادی امور شهرداری نباشد؛ تصویب بودجه، اصلاح و متمم بودجه سالانه شهرداری و مؤسسات و شرکت‌ها وابسته به شهرداری با رعایت آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها و همچنین تصویب بودجه شورای شهر؛ نظارت بر حسن اداره امور مالی شهرداری و کلیه سازمان‌های وابسته و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها.

در اوایل پیروزی انقلاب شور فراوانی برای به مرحله اجرا درآوردن اصل شوراها وجود داشت؛ اما حوادث مانع این امر شد تا اینکه با آغاز دوره اصلاحات این اصل قانون اساسی اجرایی شد. شوراهای وظایف و اختیاراتی دارند که برخی از مهم‌ترین آنان را می‌توان چنین برشمرد:

انتخاب شهردار برای مدت چهار سال؛ بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسایی‌های اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، اقتصادی و رفاهی حوزه انتخابیه و تهیه طرح‌ها و پیشنهادها اصلاحی و راه‌حل‌های کاربردی در این زمینه‌ها برای برنامه‌ریزی و ارائه آن به مقامات مسئول ذی‌ربط؛ نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا و طرح‌های مصوب در امور شهرداری و سایر سازمان‌های خدماتی در صورتی که این نظارت مخل جریان عادی این امور نشود؛ برنامه‌ریزی در زمینه مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی،

میدان پاستور

رئیس جمهور ۴۰ میلیونی

هفتمین انتخابات ریاست‌جمهوری در سال ۱۳۷۶

شاخص ملی-مذهبی (ها) و سر دیگر آن به عباس دوزدوزانی (از فعالان چپ سنتی) ختم می‌شد، نام نهاد. گسترش طیف طرفداران خاتمی وزنه رقابت را به نفع این جریان تقویت و احتمال پیروزی وی را روز به روز بیشتر کرد. از سوی دیگر حضور خاتمی با توجه به پیشینه چندین ساله وی در سمت وزارت ارشاد و اتخاذ سیاست‌های باز فرهنگی که زمینه ترویج لیبرالیسم فرهنگی در ابتدای دهه ۷۰ و همزمان با آغاز تهاجم فرهنگی دشمن را فراهم کرد، حساسیت‌هایی را در محافل مذهبی به همراه داشت؛ حساسیت‌هایی که زمینه را برای افزایش تنش‌های سیاسی در آستانه انتخابات فراهم آورد. روز دوم خرداد ۱۳۷۶ فرا رسید و در نهایت آرای مردم این‌گونه توزیع شد: سیدمحمد خاتمی با ۲۰۱۳۸۸۴ رأی (۶۹ درصد)، علی‌اکبر ناطق‌نوری با ۲۲۴۸۳۱۷ رأی، زواره‌ای با ۲۷۷۲۰۷ رأی و محمد ری‌شهری با ۷۴۴۲۰۵ رأی.

سال ۱۳۷۶ در حالی آغاز شد که فضای انتخابات ریاست‌جمهوری با قطعی شدن حضور چهار گزینه کاملاً جدی و رقابتی شده بود. علی‌اکبر ناطق‌نوری، سید محمد خاتمی، محمد مهدی محمدی ری‌شهری و سیدرضا زواره‌ای رقابتی بودند که با حضور خود عرصه انتخابات را رونق بخشیدند. در این میان، با توجه به آرایش سیاسی گروه‌های سیاسی کشور مشخص بود که رقابت اصلی بین ناطق‌نوری و خاتمی است. سیدمحمد خاتمی به طور همزمان مورد حمایت جناح خط امام (ره) و جمعی از کارگزاران سازندگی واقع شد و حتی طیف‌های ملی-مذهبی که به حکم دادگاه انقلاب از فعالیت سیاسی رسمی محروم شده بودند نیز حمایت خود را از کاندیداتوری وی اعلام کردند. این اردوگاه مشتت در حمایت از خاتمی، بعدها به جبهه دوم خرداد معروف شد و سعید حجاریان این جبهه را جبهه «بین‌العباسین» که یک سر آن به غلام عباس توسلی (از چهره‌های

آرامش پای صندوق رأی

نگاهی به اهمیت مؤلفه امنیت در انتخابات

حمایت یابی داخلی دشمن و غفلت و سوءتدبیر جناح‌های سیاسی داخلی و گاه‌هواداران نامزدها به وجود می‌آید. در طول ۴۲ سال گذشته، ناامن‌سازی انتخابات یکی از مهم‌ترین سناریوهای دشمنان این ملت بوده است. اگر در انتخاباتی شاهد آن هستیم که انتخابات بدون مناقشات امنیتی محقق شده، نه به آن دلیل بوده است که دشمنان قصد ناامن‌سازی نداشته‌اند! بلکه به دلیل آن است که بسترها برای تحقق سناریوی دشمن فراهم نشده و آنان ناگام مانده‌اند!

در طول سالیان اخیر یکی از مهم‌ترین هشدارهای رهبر معظم انقلاب اسلامی توجه به مسئله آرامش در انتخابات بوده است. برای نمونه، معظم‌له در آستانه انتخابات مجلس ششم از وجود دست‌هایی برای ایجاد اختلاف و تشنج در انتخابات یاد می‌کنند و می‌فرمایند: «احتمالاً دست‌هایی در کار است که در آستانه انتخابات، محیط کشور را محیط مشتت‌کننده؛ اگر نتواند تشنج عملی هم به‌وجود آورد، محیط تشنج‌فکری و ذهنی و بحران‌سازی مصنوعی کند. این دست‌ها، دست‌های خدمی نیستند؛ دست‌های خودی‌ها نیستند؛ دست‌های بیگانه و دست‌های خائنند.

ملت ایران باید هوشیار باشد و بحمدالله هست.» یکی از ابزارهایی که موجب دوقطبی‌سازی‌های جنجالی و پوچی است که رقابت را از یک انتخاب عقلایی به تعصبات جناحی و سیاسی بدل می‌کند و سطح رقابت‌های سیاسی را به منازعه و صف‌آرایی تمام عیار و بازی برد-باختی تبدیل می‌کند که هر طرف بازنده انتخابات شد، گویا همه چیز خود را باخته است، لذا حاضر به پذیرش نتیجه انتخابات و پیروزی رقیب نخواهد بود. در چنین شرایطی بستر برای ناامن‌سازی فراهم آمده است و می‌تواند در فردای انتخابات به تنش و درگیری و اردوکنشی‌های خیابانی ختم شود. این بازی با تحریک عواطف و احساسات جامعه همراه است و تلاش دارد بیشتر افکار عمومی را تحریک کند تا آنکه عاملی برای هدایت و راهنمایی آنان شود. در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری یازدهم، رهبر معظم انقلاب اسلامی در اظهاراتی صریح‌تر در دیدار با دانش‌آموزان و دانشجویان به‌مناسبت روز سیزدهم آبان اعلام می‌دارند: «از امروز تا روز انتخابات، هر کسی احساسات مردم را در جهت ایجاد اختلاف به کار بگیرد، قطعاً به کشور خیانت کرده.»

برجسته‌سازی مشکلات معیشتی و اقتصادی

مهدی سعیدی
کارشناس سیاسی

یکی از دغدغه‌های مهم نظام اسلامی در همه انتخابات‌ها، حفظ آرامش انتخابات است. آرامش انتخابات به معنای نبود جنب و جوش و هیجانان رقابت‌های انتخاباتی نیست، بلکه به معنای آن است که این ششور و هیجان تأنجیبی باید ادامه یافته و اوج‌گیرد که امنیت انتخابات را تهدید نکند! امنیت، مقدمه ضروری و اولیه هر اقدام اجتماعی است و بدون آن هیچ رفتار مدنی شکل نخواهد گرفت.

از سویی دیگر انتخابات همواره باید مظهر وحدت و انسجام ملی باشد و لازمه و نشانه آن وجود آرامش در انتخابات است. ایجاد تشنج، درگیری و ناامن‌سازی فضای انتخاباتی، اقداماتی است که از تبدیل فرصت انتخاباتی به تهدید برای انسجام و امنیت ملی کشور حکایت دارد؛ اقداماتی که به طور معمول با تحریکات و سناریوهای طرح‌ریزی شده در بیرون از مرزها و

در این مقطع از انتخابات نیز هر چند امید دشمن برای ایجاد ناآرامی به یأس تبدیل شده است، اما نباید فراموش کرد که دشمن بیکار ننشسته و از هر فرصتی برای تحقق اهداف سوء استفاده خواهد کرد، بنابراین باید از گذشته درس گرفت و دشمن را در نطفه خفه کرد.

رقابت در حوزه انرژی!

ترکیه در مناقشه اوکراین و روسیه به دنبال چیست؟

احمد اسلام نیا

کارشناس بین‌الملل

از بستر آن مانع حضور فعال این کشور در نقاط دیگر می‌شود. نکته جالب توجه فعال شدن ترکیه در این مناقشه مرزی است؛ موضوعی که باعث تعجب خیلی‌ها شده است، اما رصد سیاست دولت اردوغان در چند سال گذشته نشان می‌دهد ترکیه با برنامه‌ریزی خاصی وارد چنین مناقشه‌ای شده است. خبرگزاری آنا توییت هفته گذشته از سفر رسمی ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین به ترکیه خبر داد که طی آن دو طرف درباره چگونگی تقویت همکاری‌های نظامی میان کی‌اف و آنکارا بحث و تبادل نظر کردند. در اینکه این سفر در چنین شرایطی صورت گرفته است و ترکیه خود را وارد مناقشه مذکور کرده، نکاتی وجود دارد: الف-موقعیت روسیه در بحران اوکراین در سال‌های اخیر برای غرب بسیار سنگین بود و آگاهی ترکیه از این شرایط سبب شد ترکیه با حمایت از اوکراین، نظر آمریکا و اروپا را نسبت به خود جلب کند و راهی برای ارتباط نزدیک با کاخ سفید و دولت بایدن بیابد و حمایت آمریکا را در موضوعات بین‌المللی کسب کند. از آنجایی که اردوغان سال‌هاست به دنبال پیوستن به اتحادیه اروپاست، مواضع اینجینیتی می‌تواند موجب جلب توجه دولت‌های اروپایی باشد.

ب-در بحران‌های اخیر، ترکیه به خوبی توانست از طریق فروش تسلیحات درآمد خوبی کسب کند؛ به گونه‌ای که طبق آمارهای اعلام شده، ترکیه از تجارت اسلحه در سال ۲۰۲۰ توانست بیش از ۲/۲ میلیارد دلار درآمد کسب کند. بنابراین بعد از بحران سوریه، لیبی و قره‌باغ، ترکیه در تلاش است تسلیحات خود به ویژه پهپاد را به دولت اوکراین بفروشد، موضوعی که واکنش روسیه را در پی داشت.

ج-شرق اوکراین و شبه جزیره کریمه محل عبور خطوط انرژی روسیه به اتحادیه اروپاست و نامی هرچه بیشتر این مناطق سبب تضعیف و احساس ناامنی در اروپا از نظر انرژی خواهد بود؛ از این رو بدیهی است موفقیت ترکیه در ایجاد هاب ترانزیتی انرژی جمهوری آذربایجان به اروپا از طریق خاک خود می‌تواند رقبای موجود در بازار اروپا، روزبه‌روز ضعیف‌تر شوند.

نزدیک به یک ماه پیش دولت اوکراین ادعا کرد، چند نفر از نیروهای نظامی‌اش به دست استقلال‌طلبان حامی روسیه در شرق این کشور کشته شدند و به این ترتیب از لزوم افزایش نیروهای نظامی در مرزهای شرقی نزدیک روسیه سخن گفت. بلافاصله آمریکا و اتحادیه اروپا که در جریان پیوستن شبه جزیره کریمه احساس شکست از روسیه دارند و هرگز پیوستن شبه جزیره را به رسمیت نشناخته‌اند، فرصت را مناسب دیدند تا مواضع و حضور خود را در نزدیکی مرزهای روسیه تقویت کنند. وزیر خارجه و وزیر دفاع آمریکا در گفت‌وگو با هم‌تایان اوکراینی خود بر تعهد بر حمایت از تمامیت ارضی اوکراین و تقویت نظامی آن در برابر روسیه تأکید کردند. پس از آن، ایالات متحده اعلام کرد ۱۲۵ میلیون دلار کمک نظامی مازاد به اوکراین می‌دهد.

اوکراین نیز با انتشار درگیری‌ها میان دو جمهوری خودخوانده در شرق اوکراین با «کی‌یف»، مدعی استقرار نیروهای نظامی روسیه در مرزهای شمالی و شرقی خود و در شبه‌جزیره کریمه شد. روسیه در واکنش، موضوع حضور نظامیان خود در مناطق مرزی اوکراین را رد نکرد، اما گفت استقرار نظامی این کشور تهدیدی علیه هیچ‌کس نیست و با توجه به تحرکات ناتو جنبه دفاعی دارد. همچنین «سرگئی لاوروف» وزیر خارجه روسیه هشدار داد هرگونه تلاش جدید برای به راه انداختن جنگ در منطقه «دونباس» ممکن است به نابودی اوکراین ختم شود.

این در حالی است که آمریکا و اتحادیه اروپا با هر رخدادی که در مرزهای روسیه یا در داخل این کشور اتفاق می‌افتد، بلافاصله سیاست فشار بر مسکو را دنبال می‌کنند تا در مرحله اول اجازه قدرتمندی بیشتر را به روسیه ندهند و در مرحله دوم کشورهای مخالف روسیه از جمله اوکراین را تقویت کنند. مشغول‌سازی روسیه در مرزهای خود از سوی غرب، تاکتیکی است که آمریکا

خروج بدون دستاورد؟

نگاهی به اهداف پنهانی خروج آمریکا از افغانستان

مصطفی منصور

کارشناس بین‌الملل

مأموریت نظامی‌اش تا دی ماه ۱۴۰۰ این امر را در حاله‌ای از ابهام قرار داده است؛ اما تبعات احتمالی خروج آمریکا از افغانستان می‌تواند نشانه‌هایی از شکست آمریکا در اهداف جنگی که آغاز کرده است، باشد. اگرچه نظر رئیس سابق سیا که (توافق‌نامه را یک قمار می‌داند و ادامه حملات طالبان و ظهور حکومت بی‌نظم در کابل را تصور می‌کند) خروج غیرمسئولانه آمریکا را نمایان کرده و شکستی دیگر را برای آمریکا رقم می‌زند.

۲- بعید است که آمریکا بدون هیچ دستاوردی قصد خروج کامل از افغانستان را داشته باشد. اگرچه تعداد نیروهایش را کاهش داده و بایدن قصد خروج اکثر آنها را تا شهریور ماه دارد، اما ادغام طالبان در دولت آینده و معرفی کردن طالبان به عنوان مسئول مبارزه با تروریسم در افغانستان نشان از حربه‌هایی دارد که ممکن است فعال کردن داعش و ایجاد ناامنی مفرد در افغانستان باشد.

به نظر می‌رسد که آمریکا بازی شکست‌خورده خروج از افغانستان را به زودی به برگ برنده خود تبدیل کند تا از یک طرف با احیای داعش و از طرف دیگر کمک خواستن دولت افغانستان تحت نفوذ طالبان از آمریکا برای مقابله با داعش، شاهد تداوم حضور آمریکا که داعیه‌دار دروغین صلح و مبارزه با تروریسم است باشیم.

۳- باید در نظر داشته باشیم که در توافق‌نامه موسوم به صلح، آمریکا متعهد به همکاری در حوزه اقتصادی با دولت دوران صلح در افغانستان که با حضور طالبان شکل می‌گیرد، شده است. ترامپ نیز اعلام کرده بود که حضور آمریکا در افغانستان همیشگی و اطلاعاتی است. اینها همه حکایت از تداوم حضور آمریکا در افغانستان در پوشش‌های غیر نظامی دارد. در عراق نیز آمریکا پس از اعلام خروج نیروهای نظامی‌اش از این کشور، تعداد زیادی از افسران اطلاعاتی و امنیتی را تحت عنوانی مختلف در عراق حفظ کرد که همین مسئله زمینه‌ساز مجدد حضور نظامی آمریکا به بهانه وجود داعش در عراق شد. حالا نیز ممکن است در افغانستان از چنین راهبردی استفاده کنند.

ایران ابرقدرت پهپادی دنیا

همراه دارد. مهم‌ترین پیام آن، در پاسخ به محاصره تحمیلی سعودی‌ها و توقیف کشتی‌های سوخت و جلوگیری از ورود آنها به بندر الحدیده از بیش از یک سال پیش است.

فرقه‌گرایی در دل دموکراسی آمریکایی

روزنامه نیویورک تایمز: دموکراسی آمریکایی با چالش‌های بی‌شماری مواجه است؛ محدودیت‌های جدید درباره حق رأی، اثر تباہ‌کننده اطلاعات غلط، افزایش تروریسم داخلی، مداخله خارجی در انتخابات، تلاش برای خرابکاری در گذار مسالمت‌آمیز قدرت و بدتر کردن شرایط. تمامی این مسائل یک حقیقت اساسی را نشان می‌دهد؛ اینکه دو حزب سیاسی یکدیگر را به چشم دشمن می‌نگرند.

اولیه (برجام) اثبات کرد که مشکل دار است، ببینید با چه سرعتی ایران در حال حرکت است. آنها می‌توانند به‌زودی اورانیوم غنی شده کافی برای دو یا سه بمب داشته باشند.»

دلایل تمرکز انصارالله بر آرامکو

پایگاه خبری «الخبیر الیمنی»: «برای عربستان سعودی، آرامکو بزرگ‌ترین منبع درآمد ملی و ستون فقرات اقتصاد کشور است. هدف قرار گرفتن تأسیسات این شرکت به معنای محدود کردن توانمندی‌های ریاض برای تأمین عملیات‌های آن در ریاض و خرید مواضع بین‌المللی به منظور عدم اعمال فشار بر سعودی‌ها برای عقب‌نشینی فوری از جنگ یمن است. هدف قرار دادن آرامکو در این زمان، پیام‌های زیادی را به

تاکتیک‌های تل آویو در برابر ایران

وبگاه سی‌ان‌بی‌سی: اسرائیل (رژیم صهیونیستی) چند تاکتیک برای متوقف کردن ایران دارد: فشار آوردن برای توافق قوی‌تر بین ایران و گروه ۵+۱ تا بهای تداوم این مسیر را از طریق تحریم و دیپلماسی برای ایران گزاف کند، استفاده از حملات مخفیانه، اقدامات پنهانی و حملات سایبری، بمباران برنامه هسته‌ای، فشار آوردن برای تغییر حکومت ایران که هدف نهایی تل آویو است.

ترس از دانش هسته‌ای ایران

عاموس یادلین، رئیس سابق رکن اطلاعات ارتش اسرائیل و رئیس کنونی اندیشکده مطالعات امنیت داخلی این رژیم با اشاره به غنی‌سازی ۶۰ درصدی اورانیوم ایران گفت: «توافق

جهان

شماره ۹۹۶ | دوشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۰

صداقت

یادداشت

امنیت متزلزل

محمدرضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه

طی چند روز گذشته دو انفجار مهم در سرزمین‌های اشغالی اتفاق افتاده که رسانه‌های رژیم صهیونیستی، همچون «هآرتس» اعلام کرده‌اند که یکی از این انفجارها در یک کارخانه مخصوص تولید تسلیحات پیشرفته، از جمله موشک به وقوع پیوسته است. گفتنی است، سابقه نداشته است در این تأسیسات انفجاری رخ دهد؛ چون به شدت مورد محافظت قرار دارد و بین مناطق مسکونی واقع شده و اساساً کار گذاشتن چاشنی و آزمایش پرتاب در آن انجام نمی‌شود؛ بلکه در صحرای نقب یا کوشورهای، مانند مکزیک و آرژانتین انجام می‌شود، اما شبکه ۲۰ رژیم صهیونیستی اعلام کرد اصابت موشک عامل انفجار در مناطق مورد هدف قرار داده شده بوده است. با توجه به این اتفاقات و براساس مدل انفجارها، ذکر چند نکته حائز اهمیت است:

۱- دکترین استراتژیک رژیم صهیونیستی، جورچینی از سه هدف است: «تأمین امنیت روزمره»، «جلوگیری از جنگ‌های متعارف» و «ممانعت از جنگ غیرمتعارف». بر اساس این سه مؤلفه هیچ خطر امنیتی نباید در کوتاه‌مدت یا بلندمدت متوجه رژیم صهیونیستی شود. جنگ متعارف براساس جنگ مستقیم و براساس مدل جنگ چهارگانه اعراب با رژیم صهیونیستی است، اما مهم‌ترین مسئله برای رژیم صهیونیستی جنگ غیرمتعارف است. دلیل اصلی این امر آسیب‌پذیری و ضربه‌پذیری زیادی است که رژیم متوجه آن است.

۲- با وقوع این انفجارها راهبردی «ضربه کم شدت» که همواره مورد تأکید مقامات صهیونیستی بوده است، زیرسؤال رفت. مقامات صهیونیست بارها اعلام کرده‌اند، هیچ بازیگری توان ضربه زدن به این رژیم را در داخل سرزمین‌های اشغالی نخواهد داشت. چنانچه بازیگری بخواهد ضربه‌ای به رژیم صهیونیستی وارد کند، براساس مدل سخت و همه‌جانبه است؛ اما وقوع این انفجارها نشان داد افزون بر ضربه‌پذیری گسترده رژیم، امکان ضربات کم شدت و همراه هزینه نیز در داخل سرزمین‌های اشغالی نه تنها امکان‌پذیر، بلکه در ابعاد گسترده نیز فراهم است.

۳- اکنون می‌توان گفت، جنگ در فضای خاکستری برای رژیم صهیونیستی رخ داده است. خصوصیت این فضا مشتمل بر دو گزاره است: اول- ضربات نظامی محدود؛ دوم- ضربات پنهان در داخل سرزمین‌های اشغالی. انفجارهای اخیر عیناً همین دو مورد را در خود داشت؛ یعنی از یک سو یک ضربه نظامی محدود اتفاق افتاد، نه یک جنگ گسترده و از سوی دیگر در داخل سرزمین هدف بود، نه خارج. البته یک نکته را باید به این دو گزاره اضافه کرد و آن نیز هزینه‌ها بودن این ضربات است. این مسئله این گونه مطرح می‌شود که ضربه‌ای که بازیگر هدف دریافت می‌کند، از نظر ایجاد هزینه به مراتب بیشتر از یک ضربه عادی است. در این انفجارها نیز مشاهده می‌شود که به مناطق راهبردی و دارای اهمیت حمله شده است.

در مجموع می‌توان گفت، امنیت پایدار مورد ادعای مقامات صهیونیستی و توری ضربه زدن بدون ضربه خوردن کاملاً زیر سؤال رفته است. این انفجارها نشان داد، امنیت این رژیم کاملاً متزلزل و آسیب‌پذیر است. در واقع، این اقدامات توری امنیت روزمره را نیز زیر سؤال برد.

یادداشت

برنامه به جای تصمیم!

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد

یکی از انتقادات اساسی که می‌توان به عملکرد دولت‌های یازدهم و دوازدهم وارد کرد، مربوط به ترک فعل برخی از وزرای اقتصادی است؛ به گونه‌ای که برخی از طرح‌ها و قوانین در حال اجرا در کشور که با منافع ششمار زیادی از شهروندان یا بخش قابل توجهی از اقتصاد ملی گره خورده بود، بنا به تصمیم شخصی یک وزیر یا یک مسئول دولتی کنار گذاشته شد.

این در حالی است که بسیاری از تصمیمات اخذ شده در دولت‌های مختلف بر اساس ساعت‌ها مطالعه کارشناسی و صرف هزینه‌های هنگفت از مرحله مطالعات و امکان‌سنجی به مرحله اجرا رسیده است و دولت‌ها و مسئولان بعدی موظف به ادامه اجرای آن طرح یا قانون تا پایان کار هستند. برای نمونه، پس از تصویب برنامه‌های پنج ساله توسعه یا بودجه‌های سالیانه در مجلس، این برنامه یا بودجه به قانون تبدیل شده و برای هر دولتی لازم‌الاجراست؛ چرا که در واقع این قانون به منزله چشم‌انداز و برنامه آینده آن اقتصاد شناخته می‌شود.

با این حال، متأسفانه طی یک دهه اخیر بسیاری از طرح‌ها و قوانین در حال اجرا در کشور به واسطه سلیقه و نوع نگاه وزیر یا مسئول مربوطه، نه تنها تداوم نداشته؛ بلکه بدون در نظر گرفتن هیچ جایگزینی برای آن، کنار گذاشته شده و متوقف شده است.

در نمونه‌های دیگر شاهد بودیم که با روی کار آمدن دولت یازدهم، طرح مسکن مهر که طی دولت‌های نهم و دهم آغاز شده و در حال اجرا بود و بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانکی کشور درگیر اجرای آن شده بود (با وجود اینکه حسن روحانی در مبارزات انتخاباتی سال ۱۳۹۲ وعده تداوم و تکمیل آن را داده بود)، با مزخرف نامیده شدن از سوی وزیر راه و شهرسازی دولت یازدهم به حاشیه کشیده شده و متوقف شد.

طرح شبینم یا همان «شبکه بازرسی و نظارت مردمی» که با هدف شناسایی کالاهای قانونی از قاچاق‌طراحی و اجرا شد، (به جای اصلاح ایرادات این طرح و ارتقای آن) با روی کار آمدن دولت یازدهم بدون داشتن هیچ جایگزینی با تصمیم وزیر صمت وقت سرنوشتی مشابه پیدا کرد؛ در حالی که هزینه‌های بسیاری برای آن صرف شده بود و موفقیت‌هایی در زمان اجرا داشت.

متأسفانه ریشه این تصمیمات مدیران دولت‌های مختلف را باید در جایگزینی نظرات شخصی افراد بزر بر برنامه‌های موجود دانست. این در حالی است که بر اساس قانون اساسی، دولت نقش قوه مجریه را بر عهده داشته و موظف به اجرای قانون است؛ اما حضور پررنگ تصمیمات و نظرات شخصی به جای تأکید بر اجرای برنامه‌های موجود سبب شده است نظرات غیر کارشناسی که عمدتاً ریشه‌های سیاسی یا در بهترین حالت سلیقه‌ای داشته و در بسیاری از موارد در گدغه‌ها و دورهمی‌های جناحی اتخاذ می‌شود، روز به روز سهم بیشتری در اقتصاد ایران داشته باشد. بدون شک، هر چقدر سهم تصمیمات در اقتصاد افزایش یابد، به همان میزان نقش برنامه‌ریزی کاهش خواهد یافت.

ریشه‌کنی قاچاق مانع‌زدایی از تولید

چگونه می‌توان شعار سال ۱۴۰۰ را محقق کرد؟

حمید رضا جوانبخت

خبرنگار

ورود و خروج بدون مجوز کالا، از جمله معضلاتی است که همواره اقتصاد ایران با آن مواجه بوده و زیان‌های اقتصادی فراوانی به صورت مستقیم و غیر مستقیم به کشور تحمیل کرده است. در همه کشورها بخشی از فعالیت‌های اقتصادی به صورت غیر رسمی (زیر زمینی) انجام می‌شود. وضعیت خاص حاکم بر اقتصاد ایران نیز سبب شده است سهم قابل توجهی از فعالیت‌های اقتصادی کشور به صورت غیر رسمی انجام پذیرد که بخش زیادی از این فعالیت‌ها به قاچاق کالا یا تجارت سیاه اختصاص یافته است. اگرچه پدیده قاچاق طی دو دهه اخیر در اقتصاد ایران روندی صعودی و جدی داشته است؛ اما این موضوع در اقتصاد ایران به دهه‌های اخیر مربوط نمی‌شود؛ بلکه بر اساس اسناد تاریخی حتی در اوایل دوران پهلوی اول نیز موضوع قاچاق وجود داشته و در سال ۱۳۲۰ ایران با کشورهای همسایه مرادفات قاچاق و غیر قانونی داشته است. درباره دلایل آسیب قاچاق به اقتصاد ایران می‌توان گفت، از آنجا که عمده کالاهای قاچاق شده به کشور کالاهای مصرفی و نهایی است و عدم ورود غیر قانونی آن به کشور مشکلی ایجاد نمی‌کند، عملاً حجم بالای قاچاق ورودی به کشور تا حد قابل توجهی به رشد اقتصادی و میزان اشتغال کشور آسیب زده و حجم قابل توجهی از ارز کشور صرف این امور می‌شود.

محاسبه میزان قاچاق

نگاهی به آمارهای منتشر شده از سوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نشان می‌دهد، میزان قاچاق ورودی به کشور در سال ۱۳۸۷ حدود ۲۲ میلیارد دلار تخمین زده شده است که این رقم در سال ۱۳۹۷ به حدود ۱۲ میلیارد دلار رسیده است. اگرچه میزان قاچاق به دلیل ماهیت آن هرگز نمی‌تواند اعداد و ارقام دقیقی باشد؛ اما برای محاسبه تخمینی آن روش‌های متعددی وجود دارد که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود. تخمین بر اساس کشفیات: یکی از روش‌های تخمین میزان قاچاق یک کالا در کشور تخمین این میزان بر اساس گزارش‌های میدانی، بررسی بازار آن کالا در کشور و میزان کشفیات آن کالا است که طبیعتاً این روش ضریب خطای بالایی دارد. شکاف تجارت خارجی: یکی از روش‌های تخمین میزان قاچاق به کشور مقایسه میزان ورودی قانونی یک کالا به کشور از مبدأ مشخص با خروجی آن کالا از کشور مبدأ به ایران است. برای نمونه، فرض کنیم بر اساس آمارها و داده‌های گمرک ایران در سال گذشته ۱۰۰ میلیون دلار شکلات از مبدأ ترکیه به مقصد ایران وارد شده است؛ اما گمرک ترکیه میزان شکلات خروجی از ترکیه به مقصد ایران را ۳۰۰ میلیون دلار اعلام کرده است؛ به این فاصله میان اعلام آمارهای رسمی

گمرکات دو کشور از ورود و خروج یک کالا به این کشورها شکاف تجارت خارجی گفته می‌شود که یکی از راه‌های تشخیص و تخمین میزان قاچاق ورودی به کشور هم به شمار می‌آید. شکاف عرضه و تقاضا: یکی دیگر از روش‌های تخمین میزان قاچاق ورودی به کشور بررسی مجموع میزان تقاضای کشور در آن کالا به علاوه صادرات آن کالا منهای واردات آن کالا به علاوه تولید آن کالا در کشور است. این روش در سال‌های گذشته بیشتر مورد استفاده قرار گرفته و رقم ۱۲ میلیارد دلاری قاچاق کالا به کشور در سال ۱۳۹۷ که آخرین آمار اعلامی از سوی سازمان مبارزه با قاچاق کالا و ارز است، بر اساس این روش محاسبه و اعلام شده است.

تأثیر نوسانات ارزی در قاچاق

بدون شک، نرخ ارز و نوسانات آن در کشور را در کنار نظام تعرفه‌های کالا می‌توان یکی از پارامترهای مهم در کاهش یا افزایش میزان قاچاق ورودی یا خروجی در کشور دانست؛ به گونه‌ای که بر اساس مفاهیم اولیه اقتصاد با ثبات یا کاهش نرخ ارز صرفه قاچاق کالا به کشور افزایش یافته و قاچاق ورودی به کشور افزایش و قاچاق خروجی کاهش می‌یابد. این در حالی است که افزایش نرخ ارز روی کاغذ موجب کاهش قاچاق ورودی به کشور و افزایش قاچاق خروجی از کشور می‌شود. از آنجا که آخرین آمارهای اعلام شده درباره قاچاق کالا مربوط به سال ۱۳۹۷ و قبل از نوسانات ارزی است، آمار مشخصی درباره تأثیر نوسانات نرخ ارز بر میزان قاچاق هنوز اعلام نشده است؛ اما آنچه مشخص است اینکه از قدیم قاچاق سوخت یکی از مهم‌ترین و شاید تنهاترین قاچاق خروجی از کشور بوده است؛ به گونه‌ای که به صورت سنتی شاهد خروج بنزین و به ویژه گازوئیل از مرزهای کشور به خارج از ایران بوده‌ایم. با وجود این و با توجه به افزایش نرخ ارز طی سال‌های گذشته نه تنها قاچاق سوخت طی این سال‌ها شدت گرفته است؛ بلکه قاچاق دام زنده، حبوبات، دارو... نیز به واسطه کاهش ارزش پول

ملی با روند افزایشی مواجه بوده است؛ به گونه‌ای که بر اساس آمارهای غیر رسمی طی سال گذشته بعد از سوخت، دام زنده بیشترین خروج غیر قانونی از کشور را داشته است.

قاچاق نقطه مقابل اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی تنها به مفهوم استقامت، پایداری و تحمل ضربات اقتصادی دشمن نیست، بلکه به معنای اتخاذ رویکردهایی در اقتصاد است که امید به نتیجه‌گیری از هر گونه طرح آسیب‌رسان به اقتصاد را از دشمن بگیرد. همانطور که تحقق اقتصاد مقاومتی، آبی و مقطعی نیست؛ بلکه برنامه‌ای درازمدت برای اقتصاد کشور است که اقتصاد ملی را از حالت وابسته، تک محصولی و مصرف‌زده کنونی رها کرده و به اقتصادی مستقل، متعادل و ضربه‌ناپذیر تبدیل می‌کند. بر این اساس، این مدل از اقتصاد به دنبال پیشگیری از هر آن چیزی است که احتمال می‌رود دشمن از طریق آن، قصد حمله به اقتصاد را داشته باشد. بسیاری از خصیصه‌هایی که طی سالیان گذشته در ساختار تولید، سازمان توزیع و الگوهای مصرفی جامعه شکل گرفته است، امروزه به نقاط ضعف و درجه‌های امید دشمن در تهاجم اقتصادی به کشور تبدیل شده‌اند. پدیده قاچاق نیز به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در پاره‌ای از این زمینه‌ها نقش داشته است. از این رو، به نظر می‌رسد پوشش دادن این نقاط ضعف و از میان برداشتن آنها بدون توجه به برنامه جامع در پیشگیری از قاچاق کالا و مبارزه با این پدیده ممکن نباشد. از جمله مهم‌ترین ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی که به گونه‌ای با پدیده قاچاق کالا مرتبط هستند، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- **الگوی مصرف:** الگوهای کنونی مصرف در جامعه ما، با شرایط و ملزومات اقتصاد مقاومتی ناسازگار هستند؛ چرا که اقتصاد مقاومتی بر مواردی چون پرهیز از اسراف، ترجیح مصرف کالای داخلی به خارجی، حذف خریدهای غیر ضروری و منع مدگرایی... تأکید دارد. در حالی که آنچه در زندگی عملی برخی از مردم و مدیران جامعه دیده

می‌شود، خلاف آن است. اقتصاد ایران از زمان صفویه و با گشوده شدن پای اروپایی‌ها به کشور، دستخوش دگرگونی و مصرف‌زدگی شده است. پس از استخراج نفت نیز، مصرف‌زدگی با تولید تک محصولی عجین شده و حاصل این دو، چیزی جز مصرف‌زدگی شدید نبوده است. برای نمونه، مصرف آب در کشور ما سه برابر استاندارد جهانی و مصرف سوخت‌های فسیلی به اندازه یک جامعه ۲۵۰ میلیون نفری است.

۲- **توزیع نابرابر ثروت:** رشد فعالیت‌های قاچاق از دو طریق بر توزیع درآمد اثر گذار است: الف- از طریق کاهش درآمدهای دولت برای توزیع مجدد و کاهش اختلاف طبقاتی که سبب می‌شود سیاست‌ها و اهداف دولت برای کمتر کردن فاصله بین فقرا و ثروتمندان و توزیع عادلانه ثروت تا حدی خنثی شود. ب- قاچاق سبب ایجاد نوعی اختلاف طبقاتی می‌شود که به طور طبیعی، بر اثر این فعالیت غیرقانونی در جهت بهبود وضعیت عوامل آن ایجاد می‌شود. به عبارت دیگر، افزایش درآمد در بخش غیررسمی و پنهان نسبت به اقتصاد رسمی سبب افزایش شدت نابرابری درآمد خواهد شد و نابرابری درآمد نیز خود موجب تمایل به فعالیت‌های غیرقانونی از لحاظ فرهنگی می‌شود.

۳- **نارسایی و ضعف تولید داخلی:** جلب اعتماد عمومی و مشارکت همگانی و به ویژه به تحرک و داشتن بخش خصوصی و سرمایه‌گذار داخلی در اصلاح ساختار و سازمان تولید و از رهگذر اقتصاد مقاومتی، پیش‌زمینه‌ها و شرایطی را می‌طلبد که از جمله آنها مبارزه با رانت‌خواری و فساد، اهتمام در توزیع عادلانه ثروت و البته مبارزه با قاچاق کالا است. همه پژوهش‌هایی که در زمینه آثار قاچاق کالا بر اقتصاد کشورها انجام شده، به این نتیجه رسیده‌اند که قاچاق کالا مانع رشد تولید داخلی شده و حتی سبب اختلال در تولید و حتی تعطیلی واحدهای تولیدی و بیکاری می‌شود. به همین دلیل حمایت از تولید داخلی، بدون پیشگیری از قاچاق کالا امری محال و دست‌نیافتنی است.

افزوده

بیمه چیست؟

«بیمه» عهده‌ای است که به موجب آن یک طرف تعهد می‌کند در ازای پرداخت وجه یا وجوهی، در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارده بر او را جبران کرده یا وجه معینی بپردازد. متعهد را «بیمه‌گر»، طرف تعهد را «بیمه‌گذار»، وجهی را که بیمه‌گذار به بیمه‌گر می‌پردازد، «حق بیمه» و آنچه را که بیمه می‌شود، «موضوع بیمه» می‌نامند. در این تعریف عناصر و ارکان اصلی تشکیل‌دهنده یک قرارداد بیمه، یعنی خطر، حق بیمه و خسارت مشخص می‌شود. در رابطه حقوقی بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار، بیمه‌گر تعهداتی را قبول می‌کند تا در شرایط معینی به آن عمل کند.

شاخص

رکوردزنی تولید فولاد

انجمن جهانی فولاد در گزارشی اعلام کرد، تولید فولاد ایران در ماه فوریه ۲۰۲۱ (بهمن ۱۳۹۹) نسبت به مدت مشابه سال قبل با افزایش ۱۷/۵ درصدی به ۲/۳ میلیون تن رسیده است. همچنین، تولید فولاد ایران در دو ماه نخست سال جاری میلادی به ۵ میلیون تن رسیده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش ۱۰/۸ درصدی را نشان می‌دهد. بر اساس این، ایران در جایگاه دهم در میان بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد جهان قرار گرفته است، این در حالی است که با توجه به شیوع ویروس کرونا از دسامبر ۲۰۱۹ تاکنون، بسیاری از کشورها با کاهش تولید مواجه بوده‌اند.

منهای نفت

استفاده از ظرفیت‌ها

کشور ایران ظرفیت‌های بی‌ظنیری دارد که می‌توان به موقعیت ممتاز آن از نظر ژئوپلیتیک، تجربه هم‌زمان چهار فصل در جغرافیای خود، منابع معدنی فراوان و دسترسی به منابع انرژی تجدیدپذیر در تمام طول سال اشاره کرد که به دلیل رویکرد مصرف‌گرایی در اقتصاد نفتی کشور، نادیده گرفته شده است. این در حالی است که در میان کشورهای غیرنفتی و همسایه ایران می‌توان به ترکیه اشاره کرد که موقعیتی ضعیف‌تر از ایران دارد، اما به جایگاه موفقی رسیده است. این کشور که نه به نفت دسترسی دارد و نه تولیدکننده بزرگ گاز است، در حال تبدیل شدن به هاب گازی منطقه است.

چند قدم تا توبه

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین محمدمهدی ماندگاری

بباید، برویم شب زنده‌داری کنیم. اگر قرار است توبه کنیم: اول باید به گناهانمان اعتراف کنیم فقط پیش خدا، آیه ۱۰۲ سوره توبه «وَأَخْرُوجُونَ اعْتَرِفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا»، سرت را بینداز پایین به خدا بگو، خدایا من که فراری نیستم، خودم با پای خودم آمدم... امیرالمؤمنین (ع) چقدر قشنگ یادمان داده است: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهَيْتُكَ الْعِصْمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَنْزِلُ الْقِتْمَ»؛ خدایا از کدام گناهانم بگویم، آن گناهانی که من را بی‌حیا کرده است، یا آن گناهانی که مانع استجابت دعایم است، آن گناهانی که نعمت را عوض کرده، خوشمزگی غذا را می‌فهمم، ولی خوشمزگی نماز را نمی‌فهمم؛ خیلی بد است. اصلاً بگذارد راحت‌تر بگویم؛ از اینکه با مردم حرف می‌زنم کیف می‌کنم؛ ولسی وقتی با تو حرف می‌زنم خمیازه می‌کشم! اینها اعتراف است. فقط هم به خدا بگو، چون اوست که گناهان را می‌پوشاند

و آبرو نمی‌برد، به هر کس دیگری بگویی یک روز آبرویت را می‌برند؛ ولی او می‌پوشاند، «ستار العیوب» است. قدم بعدی در توبه این است که باید اعتراف کنیم به بزرگی خدا در عفو و بخشش؛ «أَقُلُّ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ...» در مرتبه بعد باید طلب رحمت و مغفرت کنیم، «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ»؛ خدایا ما از آن رحمت می‌خواهیم. در دعای سحر هم چقدر قشنگ می‌گوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِن رَّحْمَتِكَ بِأَوْسَعِهَا، وَ كُلِّ رَحْمَتِكَ وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ كُلِّهَا»؛ هیچ‌کسی حق ندارد کسی را ناامید کند. آی بزرگ‌ترا، اگر روسیاهی مثل من آمد پیش شما، حق ندارید او را ناامید کنید.

بخشش در ماه مبارک

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

یکی از آداب ماه مبارک رمضان «عفو» و «بخشش» است. بزرگان اخلاق همیشه توصیه می‌کردند که نباید بسادگی آکنده از غضب و خشم و انتظار برای انتقام از کسی که ظلمی در حق ما کرده است، وارد ماه مبارک شویم؛ زیرا یکی از ویژگی‌های این ماه بخشش و عفو و مهربانی است و بندگان در این ماه از خداوند طلب عفو و بخشش دارند، پس چه بهتر که خودشان نیز این صفت خدایی را داشته باشند.

یکی از آیاتی که به بخشش و عفو دستور می‌دهد، آیه ۲۶۳ سوره بقره است که می‌فرماید: «قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ»؛ در این آیه شایسته سخن گفتن و بخشش از صدقه‌ای که آزار و اذیتی به‌همراه داشته باشد، بهتر دانسته شده است.

در ترجمه و تفسیر این آیه آمده است، اگر می‌خواهید به مسکینی کمک با منت داشته باشید، بهتر است به‌جای آن با سخنی شایسته و عفو و مهربانی با او برخورد کنید؛ اما آنچه در این آیه جای فکر دارد حضور «عفو و بخشش» است که در میان «گفتار پسندیده و صلحه» آمده است. حال سؤال اینجاست که چرا عفو میان این دو آمده است؟

زیرا اگر مسکینی درخواستی از ما داشت، یا درخواست او را اجابت می‌کنیم یا نمی‌کنیم؛ دیگر عفو و بخشش برای چیست؟ در حالی که در اصل او باید ما را ببخشد که به او کمکی نکرده‌ایم یا نتوانسته‌ایم. برخی مفسران برای رفع این پیچیدگی گفتند: عفو به خاطر این آمده است که اگر درخواست‌کننده با جواب منفی شما رویه‌رو شد و تندی کرد، او را ببخشید... اما شاید این برداشت هم کامل نباشد.

با توجه به اینکه کلمات قرآن در معانی مختلف به‌کار می‌رود و گاهی عام و گاهی خاص می‌توان آنها را دید، بهتر است کلمه مسکین را عام بگیریم؛ یعنی هر مسکین، چه از نظر علمی، چه از نظر فکری، چه از نظر مالی و چه در مسائل دیگر... به‌عبارتی می‌توان در جهات دیگر به دستور خداوند در این آیه عمل کنیم و کسانی را که از نظر فکری و حتی عقیده‌ای در ضعف هستند، در اشتباهات‌شان ببخشیم.

برای نمونه، در قوانین جزایی استثنائاتی برای مجبورین وجود دارد، اما برای مستضعفین فکری و علمی و مادی وجود ندارد. پس در برخوردها چه حکومتی و چه فردی باید توان افراد را در نظر بگیریم و بدانیم در چه سطحی و چه میزانی هستند و چه کسی را جزء استثنائات قرار دهیم تا اگر اشتباهی از آنان دیدیم، فوراً قلم عفو و بخشش بر روی آن بکشیم.

ضمن آنکه این بخشش در مورد هر کسی باید به بهترین شکل انجام شده و کرامت او حفظ شود. خداوند در آیه دیگری از پیامبر (ص) می‌خواهد که به روشی نیکو از مجازات مجرم بگذرد: «فَاَصْفَحْ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ»؛ به طریق نیکو گذشت کن. (حجرات/۸۵) نتیجه آنکه هر نوع مساعدتی (علمی، دینی، اخلاقی، اعتقادی، فکری و...) را می‌توان صدقه دانست و اگر کسی در مقابل مساعدت ما مقاومت کرد و تندی کرد، او را ببخشیم.

تقوا در چیه رحمت

رفع موانع معنوی برای افزایش توان مادی

سیدحسین خامنی خوانساری

دبیر گروه معارف

تن‌آسایی و تن‌پروری نیست، بلکه در مسیر حق بودن و خداوند را در نظر داشتن و اطمینان و قرار قلبی است. اهل تقوا بنا بر شناخت خود از دین و مکتب در ایجاد راه‌های صحیح رشد مادی و معنوی کوشش می‌کنند و مشکلات را زمینه آگاهی و تکرار نکردن اشتباهات قرار می‌دهند. ضمن آنکه با مراقبت از اعمال و افکار خود موانع راه را برداشته یا ایجاد مانع نمی‌کنند. آیات و روایات متعددی در باب اینکه نباید با برخی رفتارها در مسیر حق مانع ایجاد کنیم، وجود دارد. توصیه‌هایی که انسان را از گرفتار کردن خود در مشکلات پرهیز می‌دهد. در کل هر عمل حرامی که انسان مرتکب می‌شود، یک مانع برای پیشرفت‌های مادی و معنوی اوست.

از دروغ، تهمت، غرور، تکبر، حسادت، ظن و گمان بد گرفته تا خیانت، حرص، طمع و زیاده‌خواهی که موانع بزرگی هستند در راه توسعه مادی و معنوی؛ هدف اسلام سرعت دادن به انسان برای تکامل اوست و هر دستوری که دارد حول این محور شکل می‌گیرد.

طبیعتاً دلیل بسیاری از تذکرها را نمی‌دانیم؛ ولی با مراجعه به تجربیات و اندوخته‌های علمی و عملی خودمان به وضوح می‌توانیم به حکمت این دستورات پی‌ببریم. برای نمونه، انسان‌ها چه اهل تقوا و چه غیر آن، به کسی که خیانت در امانت

می‌کند اعتماد نمی‌کنند و همین خصلت کافی است که یک فرد را ناتوان کند و تمام تلاش‌های مادی‌اش را از بین ببرد.

در تولید و جلب روزی ابتدا باید بدانیم که روزی و روزی ما را خدا تأمین می‌کند و باید رحمت خداوند را به‌سمت خود جلب کنیم تا متمتع شویم. اگر کسی به این آیه که می‌فرماید: «...إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ» (آل عمران/۳۷) اعتقاد داشته باشد، نیازی نمی‌بیند به هر روشی برای افزایش ثروت روی بیاورد و در مقابل وقتی اعتقاد داشته باشد که خداوند روزی‌دهنده است، تنها سعی می‌کند رحمت و فضل او را به‌خود جلب کند، زیرا «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ» (ذاریات/۵۸)؛ در همین دلیل است که بسیاری از انسان‌ها در خصوص افزایش روزی‌شان به اعمال معنوی توجه دارند.

پیامبر اکرم (ص) به ابوذر غفاری می‌فرماید: «ای ابوذر، به درستی که انسان گاهی به دلیل انجام گناه، از روزی خود محروم می‌شود...» بسیاری از روایات در زمینه رشد توان مادی بر رعایت نکات معنوی تأکید دارند و انسان‌ها را از ایجاد مانع با بستن راه هدر رفت روزی بر حذر می‌دارند.

این نکات کلی هستند، اما بسیار کارآمد و مهمند؛ مثلاً هنگامی که بر رعایت اخلاق توصیه می‌شود، مورد استفاده هر انسانی در هر شغلی و در هر جایگاهی و با هر توان مالی و مادی قرار

نظام تشریح

آیت‌الله محسن اراکی: از انسان‌ها دو گونه رفتار سر می‌زند؛ رفتارهای اختیاری و غیر اختیاری. دایره نظام تشریح در حوزه رفتارهای اختیاری است. فقیه موظف است که حکم چنین رفتاری را از طریق منابع آن با روش اجتهادی استنباط کند. رفتارهای اختیاری هم دو گونه هستند؛ اول رفتار فردی، یعنی رفتاری که از «انسان تک» سر می‌زند و دوم رفتار اجتماعی، یعنی رفتاری که تا جامعه‌ای نباشد، اصولاً عینیت و وجود پیدا نمی‌کند. جامعه هم بدون وجود حکومت جامعه نمی‌شود؛ یعنی انسان‌ها دور هم جمع می‌شوند و حکومتی معین می‌شود تا این رفتارها را طبق نظامی به هم پیوند بزند و منظم کند.

شیطان بزرگ

پرسش: نسبت همدست شیاطین، صهیونیست و شیطان بزرگ به آمریکا دادن و مواردی از این دست به گروه‌های سیاسی منحرف چه حکمی دارد؟

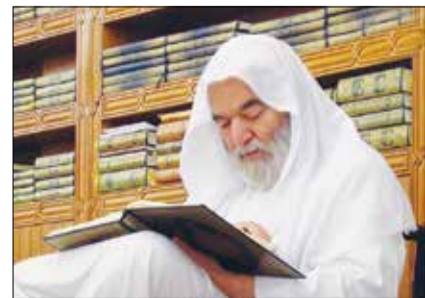
پاسخ: مانعی ندارد؛ زیرا کسانی که در جامعه با اقدامات، ابزار و روش‌های شیطانی به تخریب جامعه و انحراف اجتماع اقدام می‌نمایند، تحت هر عنوانی که باشند، همدستان شیطانند.

منبع: پایگاه اطلاع‌رسانی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای

صراط مستقیم

مرحوم آیت‌الله عزیرالله خوشوقت: ترک واجبات خطر آفرین است و باطن انسان را ضایع می‌کند. خداوند دو بازوی توانمند را برای اینکه پرچم تقوا در جامعه انسانی به زمین نیندند و ساقط نشود، کنار این قرار داده است: یکی امر به معروف و دوم نهی از منکر. اگر انسان دید در مسیر زندگی، کسی واجب خدا را زیر پا می‌گذارد، باید امر به معروف و نهی از منکر کند که در واقع تمام تلاش ما در مسیری باشد که اگر فرمان خدا به ما رسید، خود را از مخالفت با آن حفظ کنیم که معنای واقعی «اهدنا الصراط المستقیم» همین است.

همه‌پرسی جمهوری اسلامی و اعلام رأی ۹۸/۲ درصدی ملت

به جمهوری اسلامی شوکی به دشمنان انقلاب وارد کرد. این میزان مشارکت یک پیروزی بزرگ و فاخر برای ملت ایران به حساب می‌آمد و شکست سختی برای جریان مخالف امام راحل بود.

از این مقطع گروهک‌های سیاسی مسلح اقلیتی سعی کردند برای جمهوری اسلامی مانع تراشی کنند و جامعه را با مشکلاتی همراه کنند تا مطالبات مردم انقلابی عملی نشود و بین مردم و مسئولان نظام جمهوری اسلامی و رهبران انقلاب فاصله‌بینند.

ساده‌ترین اقدام ایجاد فضای وحشت و حاکم کردن التهاب و نگرانی و ناامنی در جامعه بود که با راه‌اندازی موج ترور شخصیت‌ها و نخبگان انقلابی کلید خورد. کسانی که در اندیشه و عمل کارآمد بودند، در اولویت این ترور بودند که این سناریو در اوایل اردیبهشت ۱۳۵۸ عملیاتی شد و دو چهره مؤثر که هر دو عضو شورای انقلاب بودند، هدف گلوله قرار گرفته و به شهادت رسیدند.

سپهبد محمدولی قرنی، اولین رئیس ستاد مشترک ارتش، اولین شهید ترور بود که در برابر غائله‌افزینی گروهک‌های تجزیه‌طلب در کردستان موضع قاطع گرفته بود. دیگری استاد شهید مرتضی مطهری اولین رئیس شورای انقلاب بود که سرسردمدار مبارزه با هرگونه اندیشه

انحرافی و التقاطی بود. شهید محمدولی قرنی که سوابق مبارزاتی طولانی با رژیم شاه داشت، متولد ۱۲۹۲ بود. وی در سال ۱۳۰۹ وارد دانشکده افسری شد و پس از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ به ریاست رکن دوم ارتش رسید و در سال ۱۳۳۶ موفق به اخذ درجه سرلشکری شد. او در اسفند همان سال در مقام فرمانده رکن دوم ارتش به اتهام توطئه کودتا علیه رژیم شاه دستگیر و بازداشت شد، اما با وجود جرایم سنگینی که به وی نسبت داده شد، به سه

سال زندان و اخراج از ارتش محکوم شد. وی در دی ماه سال ۱۳۳۹ مورد عفو قرار گرفت و سپس از آزادی به چهره‌های ملی-مذهبی همچون آیت‌الله طالقانی و آیت‌الله العظمی سیدهادی میلادی مرتبط شد. این امر موجب دستگیری مجدد او شد و در این نوبت به مدت ۹ ماه در زندان انفرادی به سر برد. با وقوع انقلاب اسلامی در سمت نخستین رئیس ستاد ارتش ایران قرار گرفت و همزمان عضویت شورای انقلاب را هم داشت.

غائله کردستان در زمان او آغاز شد و شهید قرنی با تصمیم‌گیری قاطع و به موقع خود توانست جلوی پیشرفت ضد انقلاب را بگیرد. در روز سوم اردیبهشت ۱۳۵۸ گروهک فرقان او را در حیاط منزلش ترور کرد و وی به شهادت رسید. شهید مطهری اولین متفکری بود که در برابر انحرافات گروهک فرقان موضع گرفت و در مقدمه کتاب «علل گرایش به مادی‌گری» این گروهک را «ماتریالیسم منافی» نام نهاد و بارها آنها را به مناظره دعوت کرد. آنها هیچ گاه حاضر به مناظره نشدند و در عوض منطق ترور را در پیش گرفتند.

نکته پایانی اینکه پس از این دو حادثه مراقبت و حفظ جان شخصیت‌ها در دستور کار انقلابیون قرار گرفت و برای آنها محافظ دیده شد و این مأموریت به سپاه واگذار شد؛ سپاهی که کمتر از یک هفته از عمر تأسیس می‌گذشت.

در دو شماره گذشته بر موضوع چگونگی شکل‌گیری صف‌آرایی جناح‌های سیاسی در دهه ۱۳۶۰ در کشور تمرکز کردیم و از بسترهای پیدایش و مبنای مورد اختلاف سخن گفتیم. در ادامه باید یادآور شد که آن دسته‌بندی‌ها و مبنای مختلف موجب شد در برخی تصمیم‌گیری‌های نظام نیز این اختلافات و دسته‌بندی‌ها آشکار شود و دو جناح در برابر هم قرار گیرند.

شاید نخستین موضوع مورد اختلاف در میان نیروهای خط امام که به نوعی به بحث حوزه اقتدار ولی فقیه هم مربوط می‌شد مسئله اصلاحات ارضی و تصویب بند «ح» از سوی سه نفر از فقها، عملکرد هیئت‌های هفت نفره تقسیم زمین و اجرای قانون اصلاحات ارضی بود.

این قانون با نظر حضرت امام(ره)، در سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ از سوی آیت‌الله منتظری، آیت‌الله مشکینی و آیت‌الله بهشتی تهیه شده بود و بر طبق آن، هیئت‌های هفت نفره تقسیم زمین موظف بودند زمین‌های «موات»، «مصادره‌ای» و «بزرگ» را در میان افراد بدون زمین تقسیم کنند.

اراضی موات به زمین‌های غیر آبادی گفته می‌شود که سه عنصر «مجهول بودن سابقه مالکیت خصوصی»، «عدم مشغولیت به زراعت و مستحقات در حال حاضر» و «عدم داشتن مالک در حال حاضر» را داشته باشد. در فقه و قانون اراضی موات از مباحات شمرده شده و شخص با حیازت(به تملک درآوردن) آن مالک زمین می‌شود.

توزیع زمین‌های بند الف (بایر و موات) و بند ب (زمین‌های طاغوتیان و مصادره شده) از نظر همگان بدون اشکال به نظر می‌رسید، اما توزیع زمین‌های بند ج (زمین‌های بزرگی که عرفاً از سه برابر زمین‌های مورد نیاز یک کشاورز در هر منطقه بزرگ‌ترند) با اعتراض بسیاری از مالکان و نیز علما و فقها مواجه شد.

علت این اعتراض هم روشن است. طبق این بند، مساحت زمینی که عرفاً از سه برابر زمین‌های مورد نیاز هر کشاورز در هر محل بیشتر بوده، مصادره

اجرای بند ج اصلاحات ارضی

صف‌آرایی‌های جناح‌های سیاسی در دهه ۶۰ - بخش سوم

شده و در اختیار کشاورزان بی‌زمین قرار می‌گرفت و چون دلیلی شرعی و قانونی برای نامشروع دانستن این زمین‌ها وجود نداشت؛ لذا تأکید شده بود اجرت‌المثل آن زمین‌ها باید به مالکان اصلی پرداخت شود.

معترضان به این مصوبه، معتقد بودند بزرگی یا کوچکی زمین‌ها و اموال در اسلام مطرح نیست و اساساً مالکیت در اسلام حد کمتی ندارد؛ بلکه حد کبھی دارد و تنها در صورتی می‌توان به مصادره اموال دست زد که غصبی و نامشروع باشند و این در حالی است که دادن اجرت‌المثل در اجرای بند ج به معنای مشروع تلقی کردن آن اموال نبود.

در مقابل، موافقان و حامیان اجرای بند ج بر وجه انسانی و عادلانه آن تأکید می‌کردند و معتقد بودند: اولاً، دستیابی به ثروت و مال در مقیاس زیاد، بدون ظلم و غارت و استثمار و ادا نکردن تکالیف مالی و شرعی میسر نیست.

ثانیاً، ایجاد جامعه اسلامی که در آن طبقات اجتماعی با فاصله‌های زیاد موجود نباشند، هدف اصلی و نهایی است و اجرای این قانون ما را در دستیابی به این هدف کمک می‌کند.

ثالثاً، حامیان اصلی و واقعی انقلاب اسلامی

قانون فشارهای همان مالکان و صاحبان اموال مصادره‌ای بود که خود را مریدان آن علما و مراجع معرفی می‌کردند و خواستار واکنش آنان می‌شدند، اما ابهام در مفهوم «مصلحت» و اختلاف در حوزه اقتدار نظام اسلامی و حکومت ولایی نیز از عوامل مؤثر در ظهور اعتراضات سیاسی و فقهی با این قانون بود.

«محمد سلامتی» که در آن روزگار وزیر کشاورزی بود و در اجرایی کردن این قانون نقش داشت، در این باره می‌گوید: «در خصوص مسئله اصلاحات ارضی که من به عنوان وزیر کشاورزی می‌بايست آن را اجرا می‌کردم و عده‌ای آن را خلاف شرع می‌دانستند، برای حل احتمالی آن آقای راستی کاشانی که نماینده امام در سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی بود، واسطه شد و جلسه‌ای را در خانه خود ترتیب داد.

در این جلسه حدود هشت نفر از مدرسین و فقهای حوزه علمیه قسم از جمله آیت‌الله مکارم شیرازی، آیت‌الله آذری قمی، آیت‌الله احمدی میانجی، آیت‌الله جعفر کرمی حضور داشتند. آنها به من می‌گفتند که شما در مورد اصلاحات ارضی بر خلاف شرع عمل می‌کنید. من گفتم کجای این مسئله خلاف شرع است، سه فقیه آن را امضاء کرده‌اند و امام نیز آن را تأیید کرده‌اند. ضمناً قانون است و من هم دارم اجرا می‌کنم و خودم هم محکم به آن معتقدم.»

وی با اشاره به بحث‌هایی که درباره این طرح وجود داشت، می‌گوید: «یکی از آنها گفت: امام که نمی‌تواند عمل خلاف شرع انجام بدهد، امام فقط به عنوان ولی فقیه می‌تواند بگوید احکام اولیه اجرا شوند و او نظارت کند. یکی دیگر گفت که شما به چه حقی زمین‌ها را از مالکش می‌گیرید؟ چون من گفته بودم که فوندال‌ها زمین‌های مردم را به لطیف‌الحیل تصاحب کرده‌اند و آنها را به فقر کشانده‌اند و حالا ما این زمین‌ها را داریم از آنها پس می‌گیریم و به کشاورزان واگذار می‌کنیم، تا هم حق به حقدار برسد و هم فقر و غنا تعدیل شود.»

اختلاف فوق یکی از موضوعاتی بود که عملاً به تقابل دو طیف در میان نیروهای انقلاب انجامید و از دو برداشت از جایگاه و حدود اختیارات حکومت اسلامی حکایت داشت.

جنگ در اقیانوس آرام

رویاری آمریکا و ژاپن در جنگ جهانی دوم

با آغاز قرن بیستم رقابت‌های کشورهای استعمارگر، کار را به رویاری‌های بزرگ کشانده بود. در منطقه اقیانوس آرام و آسیای جنوب شرقی نیز رقابت بین ژاپن و آمریکا در دهه ۱۹۳۰ در اوج قرار داشت. جنگ چین و ژاپن که از سال ۱۹۳۷ آغاز شده بود، همچنان ادامه داشت و در حالی که ژاپن بر مراکز عمده صنعتی، نیروی انسانی، بندرها و منابع زیرزمینی چین سلطه یافته بود، آمریکا با کمک توسعه‌طلبانه ژاپن را سد

از زمان آغاز عملیات جنگی هیتلر در اروپا، موقعیت مساعدتری برای ژاپن در خاور دور فراهم شد؛ به گونه‌ای که رژیم نظامی حاکم

بر ژاپن، قصد خود را مبنی بر توسعه منافع در آسیای جنوب شرقی-یا همان مستعمراتی که در اختیار استعمارگران اروپایی قرار داشت آشکار کرد. آمریکا به‌طور جدی با طرح‌ها و نقشه‌های ژاپن مخالفت کرده، تحریم‌های اقتصادی و تجاری ضد آن کشور را افزایش داد. نقطه اوج این تضاد منافع و سیاست‌ها، به صورت حمله ژاپن به ناوگان دریایی آمریکا، نمود پیدا کرد. بسیاری از محققان، حمله ژاپن به بندر «پرل‌هاربر» را نتیجه تصمیم آمریکا در کاهش و سپس، قطع کامل فروش نفت به ژاپن از اوایل جنگ جهانی دوم می‌دانند. ژاپن در آن

حزب فرصت‌طلبان

فساد در حزب دولت‌ساخته ایران نوین

پژوهش‌های سیاسی آن را منتشر کرده، می‌نویسند: «حزب ایران نوین، یک حزب واقعی نبود. مرام و مسلک و عقیده حزبی در آن جایی نداشت. به همین دلیل خیلی زود به کانونی برای تجمع فرصت‌طلبان و مقام‌رستان فاسد تبدیل شد و روز به روز هم گسترش یافت. در آستانه دهه ۱۳۵۰ حزب چنان حجیم و ناپسامان شده بود که اصلاح آن غیرممکن می‌نمود. فساد مدیران ارشد و درجه اول حزب در صدر تمام مشکلات دام‌گیر حزب واقع بود. اکثریت قریب به تمام این افراد هیچ‌گونه علاقه و اعتنایی به حزب و امور و وظایف محوله در آن نداشتند و با برخورداری از امکانات مالی و مدیریتی و ده‌ها مزیت نان و آبدار حزبی و دولتی، نقشی جز ناراضی‌تراشی در مجموعه حزب ایفا نمی‌کردند. در ارتقای شغلی و مدیریتی در سطوح و شئون مختلف حزب تقریباً هیچ ضابطه‌ای وجود نداشت و فاسدان و بدکارگان با بهره‌گیری از روابط بانندی و فامیلی و دیگر امتیازات خلاف قاعده، در مهم‌ترین و کلیدی‌ترین مدیریت‌های حزب و نیز دولت حزبی قرار می‌گرفتند. این روند مشمزن‌کننده در اوایل دهه ۱۳۵۰ بسیار محسوس و زنده‌تر از سالیان گذشته شده بود و به گفته یکی از اعضای بلندپایه این حزب، وضع حزب به کلی «خر تو خر شده» بود و «کثافت‌کاری‌های» رهبران و کارگردانان و دست‌اندرکاران ریز و کلان حزب دیگر حد و حصری نمی‌شناخت و باندهای توطئه‌گر به شدت در پی از میان برداشتن رقبا بودند.»

رژیم خودکامه پهلوی تلاش داشت چهره دموکراتیکی از خود ارائه دهد. در این مسیر بود که پس از ۱۵ خردادماه ۱۳۴۲، به ظاهر با شکل‌گیری برخی احزاب سیاسی موافقت کرد که به واقع مدیریت اصلی آن با شاه و دربار بود. حزب «ایران نوین» یکی از دو حزب دولت‌ساخته بود که حسنعلی منصور و دوستانش آن را تأسیس کردند. این حزب از تغییر نام «کانون مترقی» در آذر سال ۱۳۴۲ش به وجود آمد. حزب ایران نوین بزرگ‌ترین و ماندگارترین حزب دولتی در عصر پهلوی بود که تا تأسیس نظام تک حزبی، همواره اکثریت را در دست داشت و بیش از یک دهه در فضای خالی از فعالیت‌های حزبی به حیات خود ادامه داد. حزبی فاسد که تنها فرصتی برای اتصال افراد به هسته سخت قدرت و دربار و بستری برای تقسیم مناسب سیاسی بود. در مورد ماهیت فاسد این حزب دکتر مظفر شاهدی در کتاب «سه حزب» که مؤسسه مطالعات و

ضرورت انتخاب متأملانه

حوزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی

با گذشت بیش از چهار دهه از عمر جمهوری اسلامی و نهادینه شدن پدیده انتخابات و مشارکت مردم در قدرت در یک نظام دینی، نگرش نقادانه به چگونگی حضور نامزدهای انتخابات در این کارزار، ضرورتی مهم است، چرا که نوع حضور نامزدها، ادبیات و مواضع انتخاباتی آنان نقش بسیار مهمی در میزان مشارکت مردم در انتخابات و سمت‌وسوی حرکت کشور دارد.

راه دشوار انتخاب متأملانه

مروری بر این موضوع طی ادوار مختلف انتخابات نشان می‌دهد، از منظر معرفت‌شناسی، هر چند نوع رویکرد و مواضع نامزدهای انتخاباتی دربردارنده ارزش‌های مهمی است که بخشی از آنها با نیازها و مقتضیات روزمره و راهبردی جامعه ایران سازگاری نسبی دارند، اما عملیات رسانه‌ای گسترده هر نامزدی پیرامون مواضع خود، آنها را در افکار عمومی آلوده به اغراض سیاسی و جناحی می‌کند و به تبع آن زمینه انتخاب متأملانه از سوی جامعه پیرامون آن مواضع با مشکل مواجه می‌شود. ثانیاً این مواضع هیچ‌گاه در قالب یک برنامه اجرایی مشخصی قرار نگرفته است و بنابراین در نزد جامعه وجه خطایی و شعاری به خود گرفته است.

به صورت رایج آوردگاه انتخاباتی بر محور شعار و خطابه در جریان است، اما در بسیاری از کشورهای پیشرفته هر نامزد انتخاباتی با برنامه مدون خود شناخته می‌شود و دست کم نخبگان سیاسی آن کشور نامزد مذکور را بر این اساس می‌شناسند. این مهم، یعنی برخورداری نامزدهای انتخاباتی از یک برنامه مدون و قابل ارزیابی، مدتی است که در گفتارهای انتخاباتی کشور خود را نشان می‌دهد، اما تا تبدیل شدن آن به یک مطالبه عمومی و اثرگذار، هنوز راه درازی باقی است.

چرا چنین است؟ یعنی چرا در حالی که حتی هواداران یک تیم فوتبال ضرورت برنامه‌محوری

مربی تیم‌شان را درک کرده و از وی مطالبه می‌کنند، در حوزه سیاست و انتخاب ریاست جمهوری که از مهم‌ترین مقامات جمهوری اسلامی و به تعبیر رهبر معظم انقلاب پر مشغله‌ترین و پرمسئله‌ترین منصب مدیریتی کشور به شمار می‌آید، نه افکار عمومی و رسانه‌ها این موضوع را مطالبه می‌کنند و نه نامزدها به این مهم تن داده‌اند و همواره عملیات رسانه‌ای و مواضع شعاری بر برنامه‌محوری غلبه داشته است؟

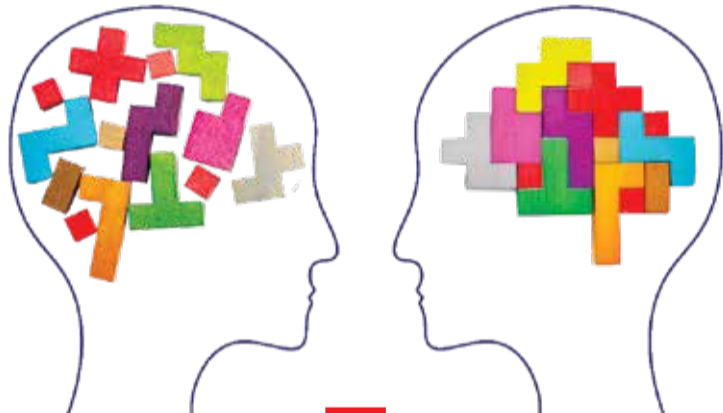
حکمت عملی بستر برنامه‌محوری

برنامه‌محوری نامزدهای انتخابات، نشانه واضحی از میزان عقلانیت و آرامش حاکم بر فضای سیاسی یک کشور است. عرصه سیاسی ایران بعد از انقلاب، به ویژه از دهه هفتاد به بعد، با مواضع شعاری غلیظی درگیر شده و «صنعت رسانه» نیز از داخل و خارج کشور در این فضای شعاری دمیده است و فضای انتخاب متأملانه در جامعه را مغشوش کرده است، بنابراین رویارویی شعار و خطابه با تأمل و عقلانیت، صورت‌بندی نسبتاً روشنی از فضای سیاسی ایران امروز است و در چنین فضایی باید به نفع یک انتخاب متأملانه وارد عمل شد.

انتخاب متأملانه در حوزه سیاست زمانی ممکن است که حکمت عملی در این حوزه احیا شود. حکمت عملی یا فرونیسیس (Phronesis) مفهومی است که ارسطو در دوران کلاسیک بر حوزه سیاست اطلاق کرد و هر چند اخلاق و اقتصاد

(تدبیر منزل) را نیز از دیگر حوزه‌های حکمت عملی می‌داند، اما در اندیشه اودو همپچین متفکران مسلمان-این دو در بستر حوزه سوم حکمت عملی (که همانا عالی‌ترین حوزه است)، یعنی سیاست، هویت می‌یابند. به طور خلاصه حکمت عملی یا فرونیسیس در اندیشه ارسطو آن نوع بصیرت و روشن‌بینی درونی است که اعمال روزمره را هدایت کرده و پیش می‌برد و به دنبال فراهم کردن منافع کل شهر (جامعه) و رساندن شهروندان به سعادت است. نزد ارسطو، فرونیسیس زمانی حاصل می‌شود که انسان از بند غرایز رهایی یابد (این وضعیت، یعنی رهایی از بند غرایز را ارسطو لذت می‌داند) و به شناخت محرک غیر متحرک (خداوند) نائل آید.

فرونیسیس در اندیشه افلاطون و در رساله جمهور، روشن‌بینی حاصل از ادراک مثال خیر (خداوند) است. ارسطو متأثر از تعالیم افلاطون به فرونیسیس روی می‌آورد و البته این موضوع را بیشتر بسط داده و روشن‌تر بیان می‌کند، بنابراین سخن از حکمت و عقلانیت در اینجا به معنای عقلی است که روشن‌بینی خود را با نگاه به علت‌العلل (خداوند) کسب می‌کند و به هیچ‌وجه مساوی با عقلانیت ابزاری، منفعت‌طلب و این جهانی دوران مدرن نیست. بر همین اساس فلاسفه اسلامی حکمت عملی را قوه‌ای از قوای نفس ناطقه که خود برآمده از روح الهی است نامیده‌اند که البته به معاش جامعه می‌پردازد، لکن معاش جامعه را

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۴۷

ضعف در شایسته‌سالاری!

محسن محمدی الموتی
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

تجمع‌گاه نخبگان سیاسی است، شکل گرفته تا در قالب انتخابات، برای چرخش نخبگان رقابت صورت گیرد. ۷- ضعف در تعهد به سرنوشت کشور و احساس هم‌سرنوشتی: نوع نگاه برخی کارگزاران بیش از آنکه معطوف به خدمت و انجام وظایف و رسالت‌های‌شان باشد، به کسب درآمد، التذاذ شخصی، تأمین منافع گروهی و... است.

این نقیصه سبب می‌شود سیاست‌ها و اقدامات در برخی حوزه‌ها نه بر اساس اقتضانات، بلکه با توجه به منافع افراد و گروه‌ها تعیین شود و در مواقع لزوم تغییر کند. این نقیصه، اگرچه در سطوح مختلف اداری-ساختاری کشور وجود دارد، اما صرفاً به کارگزاران نظام محدود نیست، بلکه در میان بخش خصوصی و لایه‌هایی از جامعه نیز به صورت مزمن درآمده است.

خسارات ناشی از عملی شدن این رویکرد این است که، برخی افراد در جامعه، برای تأمین منافع و مصالح شخصی خود حاضرند به هر اقدام قانونی و غیرقانونی دست بزنند و نسبت به تبعات اقدامات خود بر ریزش سرمایه اجتماعی دغدغه‌ای نداشته باشند.

وجود اختلاس‌ها گویای این موضوع است که چگونه عده‌ای خاص، با بی‌توجهی تمام به مصالح و منافع عمومی، صرفاً به منفعت و مصلحت خود توجه داشته و در این راستا، به انواع و اقسام اقدامات غیرقانونی متوسل شده‌اند.

در مطالب پیشین به چهار مورد از آسیب‌های کارگزاری نظام انقلابی اشاره شد. در ادامه سه آسیب دیگر بررسی می‌شود. ۵- ضعف در تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری: از دیگر آسیب‌هایی که در سطح کارگزاری نظام وجود دارد، ضعف در تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری است.

این گونه که با ابتدا به ساکن، افراد ناشایسته و غیرمتخصص در منصبی به کار گرفته می‌شوند یا اینکه، افراد متناسب با تخصص و صلاحیت‌های‌شان به کارگیری نمی‌شوند. پیامد هر دو حالت، یکسان است؛ زیرا در هر دو حالت، مدیریت و راهبری ساختارها و سازمان‌ها، آن گونه که بایسته و شایسته است، پیش نخواهد رفت.

۶- ضعف در جوان‌گرایی و چرخش نخبگان: گردش یا چرخش منطقی و مناسب نخبگان ضرورتی اساسی برای کشورداری موفق به شمار می‌آید؛ زیرا همه نخبگان یا کارگزاران نظام دیدگاه‌های یکسانی ندارند و چنانچه چرخش منطقی در میان آنها صورت نگیرد، چه بسا روند اداره امور کشور دچار یکنواختی، ایستایی و رکود شود.

بر همین اساس در همه نظام‌های سیاسی مکانیسم‌هایی، چون وجود احزاب سیاسی که

سیاست نامه

اندیشه سیاسی فضل‌الله نوری - ۲۰

مخالف استبداد و مدافع اسلام

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

دیدگاه‌ها و رویکردهای متفاوتی نسبت به شیخ شهید فضل‌الله نوری در تاریخ معاصر وجود دارد. شیخ با وجود نقش اساسی در به وجود آمدن انقلاب مشروطه، متهم به مخالفت با آن و هواخواهی از استبداد می‌شود. از این رو، رویکرد غالب به اعمال و اندیشه‌های وی تا انقلاب اسلامی منفی بود تا اینکه امام خمینی (ره) با دفاع از اندیشه و کردارهای شیخ نوری افکار وی را احیا و بازسازی کرد. این رویه در سیره رهبر حکیم انقلاب نیز دیده می‌شود.

البته همچنان روشنفکران و مورخان منتسب به جریان غرب‌گرا هستند که دیدگاهی منفی و سیاه نسبت به نقش آفرینی شیخ در مشروطه دارند و این در حالی است که افراد مشهوری از همین نخله غرب‌اندیش به جایگاه علمی و اجتهاد فقهی شیخ اعتراف دارند.

از تاریخ‌نویسان معاصر شیخ که با وجود مخالفت ایدئولوژیک با وی همواره از مقام علمی وی تعریف کرده‌اند، می‌توان به مهدی ملکزاده، فریدون آدمیت و احمد کسروی اشاره کرد. فریدون آدمیت که از مخالفان سرسخت شیخ است، می‌نویسد: «متفکر مشروطه مشروعه (شیخ فضل‌الله نوری است) (که او را به عنوان) مجتهد تراز اول، استاد مسلم فن درایه، که پایه‌اش در اجتهاد اسلامی، برتر از سیدعبدالله بهبهانی و سید محمد طباطبانی (است) شناخته‌اند.»^۱

با این اعتراف به جایگاه علمی و فقهی، پس چرا حرمت زحمات شیخ در مشروطه پاس داشته نشد و امروز هم با ناجرانمردی سیاه‌نمایی می‌شود؟ به نظر می‌رسد شیخ به واسطه اعتقاد و ایمانش به اسلام و توانایی آن برای مدیریت سیاسی جامعه هدف دشمنی قرار گرفته و می‌گیرد. شیخ به ضرورت تشکیل «حکومتی برخلاف الگوی حاکمیت استبدادی و حفظ نظامات داخلی مملکت و تحفظ از مداخله اجانب» اعتقاد و تأکید داشت.

شیخ با دو شعار سلبی وارد عرصه سیاست شد و با این دو شعار، رویکرد و پارادایم اندیشه سیاسی خود را نشان داد. در واقع پایه اصلی اندیشه سیاسی نوری در باب ضرورت تشکیل نظام سیاسی دو محور است: یکی، رهایی از سلطه بیگانه و استعمار غرب در همه عرصه‌های فکری، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی و دوم، مقابله و رویارویی با استبداد و خودکامگی‌های رژیم استبدادی.^۲

عامل مهم دیگر دافعه شخصیت نوری برای غریب‌گرایان، رویکرد غرب‌بستیزی وی بوده است. احمد کسروی از مخالفان و معاندان اسلام، به درستی علت مخالفت با شیخ را بیان کرده است: «شیخ فضل‌الله نوری از ابتدا قرائت خاصی را از مشروطیت ارائه کرد و چنین می‌اندیشد که مراد مشروطه این است که احکام شرع به رویه قانونی تبدیل شده و موازین شرع بر جامعه حاکم خواهد شد. به عبارت دیگر منظور وی از مشروطه اجرای احکام شرع در قالب یک نظام اجتماعی بود. این نوع برداشت را می‌توان به خوبی در نامه‌ای که به آقا نجفی اصفهانی نوشته است، یافت. وی در این نامه رویه مشروطه بر اساس دیدگاه اروپاییان را به منزله اضمحلال دین و انحطاط اسلام به شمار می‌آورد.»^۳

منبع در دفتر نشریه موجود است.

ریزش‌ها

فراز و فرود سیدعلی محمد دستغیب - ۱

غائله را تمام کنید!

روند حیات و سلوک سیاسی سیدعلی محمد دستغیب با وجود تعلق به خانواده اصیل و اسلامی شهید معظمی، چون آیت‌الله دستغیب از داستان‌های عبرت‌آموز و شنیدنی است. سیدعلی محمد در ۲۳ اسفند ۱۳۱۳ در شیراز متولد شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی علی محمد دستغیب مسئولیت‌های مهمی را در استان فارس بر عهده گرفته و مدتی سرپرست پادگان هواورد شیراز و نیز سرپرست حزب جمهوری اسلامی در فارس بود. در صحیفه (امام‌ره) هیچ حکمی به نام سیدعلی محمد دستغیب وجود ندارد. در حالیکه پایگاه شخصی وی در این مورد می‌نویسد: «از دیگر نقاط درخشان در سوابق علمی و اجرایی ایشان آن است که در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان حاکم شرح دادگاه‌های استان فارس منصوب شدند که این سمت با تعیین مراتب علم و تقوای ایشان از سوی حضرت آیت‌الله بهاء‌الدین محلاتی و شهید آیت‌الله دستغیب و حکم حضرت آیت‌الله منتظری به نمایندگی از حضرت امام خمینی (ره) به ایشان سپرده شد.» از طریق همین مناصب بود که ایشان بسیاری از نیروهای وابسته به خود را در ادارات دولتی جای داد و از این طریق ساختار قدرت و پایگاه بسیار مستحکمی برای خود در مسجد قبا تدارک دید. با حکم آیت‌الله منتظری به عنوان رئیس دادگاه انقلاب استان فارس و همزمان مسئولیت نمایندگی وی را در دانشگاه شیراز عهده‌دار شد و سپس به مجلس خبرگان رهبری راه یافت. برای حضور در انتخابات اولین

دوره این مجلس، اجتهاد وی از سوی چندین نفر از علما نظیر آیت‌الله طاهری، امام جمعه مستغنی اصفهان تأیید شد. از همان اوایل که آیت‌الله حائری شیرازی امام جمعه شیراز شد، بین هواداران سیدعلی محمد دستغیب باب کردند که نماز جمعه را به امامت آیت‌الله حائری بخوانید، ولی بعداً افاضی نماز ظهر و عصرتان را بجا آورید... شیطنت اطرافیان سیدعلی محمد، تفرقه و اختلاف طول و درازی را بین این دو عالم و به تبع آن بین مردم شیراز ایجاد کرد تا جایی که برخی طلاب مسجد قبا به سمت آیت‌الله حائری کفش پرتاب کردند. در سال ۱۳۶۴ مریدان این شخص به تحریک وی نماز جمعه را به هم ریختند. امام (ره) آیت‌الله جنتی را مأمور حل و فصل این ماجرا کردند؛ اما دستغیب نپذیرفت و با تداوم اعمال خود سب‌ساز نگارش نامه‌ای از سوی حضرت امام راحل شد که تأکید داشت: «اینجانب با علاقه‌ای که به مرحوم مجاهد عالیقدر، شهید معظم آقای دستغیب دارم، به حکم وظیفه از بیت ایشان تقاضا دارم همان‌طور که سیره مرحوم شهید دستغیب بود، در رفع این گونه غائله‌ها تلاش نمایند.»

نکته گرام

علیرضا وهابزاده، مشاور وزیر بهداشت:

جالب است کسانی می گویند اگر «اختیار ندریسد و نمی گذارند» استغفا دهید که خودشان سالهاست می گویند: «اختیار ندریم و نمی گذارند»، اما همچنان هستند و برای ماندن در آینده هم برنامه دارند.

مهدی مهبوب، کارشناس اقتصادی: جهانگیری

گفته «نگذاشتیم تورم و نزولناهی شود. کسانی که کار اقتصادی می کنند، می دانند که چه دستاوردهایی داشتیم، اما دولت را در کمال مظلومیت به ناکارآمدی متهم می کنند! خدایا کی از دست این شوم ها راحت می شیم؟ مگه الان مرغ کیلویی ۵۰ و گوشت ۱۸۰ هزار تومان نیست؟!»

حجت الاسلام میرتاج الدینی، نماینده مردم

تبریز در مجلس: وزیر امور خارجه و تیم مذاکره کننده هسته ای کشورمان باید هوشیار باشند؛ چراکه هر اقدامی بدون راستی آزمایی کامل نسبت به تعهدات آمریکا، عبور از خط قرمز نظام است و مجلس شورای اسلامی به شدت با آن برخورد خواهد کرد.

عبدالله گنجی، فعال رسانه‌ای: اطلاعات

ارتش اسرائیل (رژیم صهیونیستی) گفته است که از زمان حضور سردار شهید حجازی در لبنان، یعنی شش سال پیش تعداد موشک‌های حزب‌الله به بیش از ۱۵۰ هزار فروند افزایش یافت. این کار او بعد از عماد مغنیه شروع شد.

حسن عابدینی، کارشناس مسائل سیاسی:

ابوبافر که نامی آشنا برای نیروهای مقاومت اسلامی است، جانشین فرمانده نیروی قدس شد. مبارزه ۴۲ ساله با اردوگاه شرارت‌پیشگان غربی، اشغالگران عبری و تروریست‌های تکفیری تا هجرت در مرزهای دفاع حرم و حرم از شلمچه تا حلب در زمره کارنامه جهادی سردار محمدرضا فلاح‌زاده است.

میم کریمی، کاربر فضای مجازی: در مقایسه

آمار مرگ و میر کرونا در آلمان و ایران باید گفت، آلمان با جمعیت مشابه ایران با دو پیک، ۸۰ هزار مرگ گزارش کرده و ایران با چهار پیک ۶۶ هزار. ۱۲۴۴ مرگ، بیشترین آمار روزانه کرونا در آلمان و در ایران ۴۸۲ فوت در پیک قبلی. آلمان در بین کشورهای پیشرفته جهان یکی از بالاترین نسبت‌های تخت به جمعیت را دارد.

سیدامیرحسین قاضی‌زاده، نایب‌رئیس مجلس:

طبق تحقیقات صورت گرفته، بیش از ۱۳۰ هزار میلیارد تومان از طریق ۲۰۰ کد حقوقی در اوج شاخص بورس از بازار خارج شده است. از اهتمام رئیس دادسرای جرایم اقتصادی و بازپرس پرونده برای تسریع در رسیدگی به تخلفات این پرونده تشکر می‌کنم.

احمد نادری؛ نماینده مجلس: تنها راه، قوی

شدن و ایجاد بازدارندگی است. پارادایم مسلط در سیاست بین‌الملل، همیشه رئالیسم بوده است و هسته مرکزی آن، قوی شدن برای کسب امنیت، و مفهوم توازن قدرت است. دیپلماسی التماسی، تنها به ذلت و خفت می انجامد. بدانند یکی بزنند، ده تا می خورند.

حسین دلیریان؛ خبرنگار دفاعی: منابع

اسرائیلی می گویند، موشکی که بسوی دیمونا روانه بوده، سام ۵ یا همان اس ۲۰۰ بوده است. سوال: این موشک، چطور توانسته ۲۰۰ کیلومتر را از این همه رینگ پدافندی به سلامت عبور کند؟! آبرو را می‌خواستید درست کنید، چشم را کور کردید.

غر بزن، لایک بگیر!

نگاهی به انگیزه‌های منفی بافی و سیاه‌نمایی در فضای مجازی

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

همه ما در اطرافیان خود با آدم‌هایی رویه‌رو هستیم که همیشه در حال غر زدن هستند و از همه کس و همه چیز گلايه و شکایت دارند! البته احتمال اینکه خود ما جزء آنها باشیم هم بسیار بالاست! شاید یکی از دلایلی که افراد غر می‌زنند و شکایت می‌کنند، نارضایتی‌ها باشد. اصولاً وقتی احساس می‌کنیم موفق نبوده‌ایم و در جایگاهی که باید باشیم، نیستیم، شروع به غر زدن می‌کنیم و با این شیوه شاید کمی از بار مسئولیت خود خالی کنیم.

جالب است بدانیم که غر زدن و منفی بافی، یکی از روش‌هایی است که می‌توان با آن در فضای مجازی معروف و دیده شد. بسیاری از افراد به دنبال مطالب جذاب در توئیتر و اینستاگرام می‌گردند و یکی از معیارهای مهم جذابیت برای آنها رو کردن پشت پرده‌ها و شنیده نشده‌هاست. برای نمونه، شما بیسن دو تیر «مملکت داریم؟ اختلاس میلیاردی کارمند شهرداری» و «پاکبان شهرداری چک یک میلیاردی را به صاحبش بازگرداند!» کدام یک را برای خواندن بیشتر کلیک می‌کنید؟ شاید شما تیر دوم را کلیک کنید؛ ولی بهتر است بدانید طبق پژوهش‌های صورت گرفته، میزان توجه به تیر اول، که یک تیر منفی و سیاه‌نمایی شده است، به مراتب بیشتر از تیر دوم است.

طبق نتایج تحقیقاتی که به تازگی نشریه «گاردین» منتشر کرده است، کاربران فضای مجازی همگی در حال انتشار مطالب و رو‌خداها هستند، اما آنچه همچون بزین برای انتشار همه‌جانبه مطالب در فضای مجازی عمل می‌کند، میزان منفی بودن مطلب است! پژوهشگران به این نتیجه رسیده‌اند که

مطلب هر چه منفی‌تر و غرغرانه‌تر، میزان انتشارش بیشتر! حداقل در مطالب سیاسی این‌گونه است. در گذشته تصور می‌شد برای اینکه مطلبی دیده شود، فردی که آن را منتشر می‌کند، مهم است و تعداد دنبال‌کننده، هشتگ‌ها و لایک‌ها هم تأثیر جداگانه‌ای دارند و در این بین به موضوع مطلب توجهی نشده بود. تحقیقات اخیر که پژوهشگران اسپانیایی انجام داده‌اند، نشان می‌دهد مطلبی اگر منفی باشد، بدون توجه به منتشرکننده آن شانس بیشتری برای باز نشر دارد و مطالب مثبت کمتر با اقبال مواجه می‌شوند.

در فضای مجازی و بسترهایی، مانند اینستاگرام و توئیتر، افراد برای دیده‌شدن به هر کاری دست می‌زنند. علاقه به معروف بودن و دیده‌شدن کم و بیش در همه کاربران فضای مجازی وجود دارد. نوجوانانی که در اینستاگرام به دنبال دنبال‌کننده هستند تا معروف شوند و از کنار آن کسب درآمد کنند تا سیاستمداران و اقتصاددانان و جوانان جوایی نامی که در توئیتر دنبال باز نشر مطالب‌شان هستند تا جایگاهی به دست بیاورند و نامی برای خود دست و پا کنند. این علاقه و میل دیده‌شدن، کم‌کم افراد را به انتشار مطالب و تیرهای زرد و منفی سوق می‌دهد؛ زیرا به مرور کاربران می‌فهمند هر چه منفی‌تر باشند، بازدیدشان بیشتر خواهد بود.

ساز مخالف زدن یکی از روش‌هایی است که می‌توان با آن منفی بافی کرد و خود را مورد توجه دیگران قرار داد، یعنی در هر موضوعی، مخالف باشی حتی اگر در دیدگاه‌ها تعارض به وجود بیاید. برای نمونه، صادق زیباکلام در بحبوحه سیل چند سال اخیر در غرب کشور و ورود نیروهای محور مقاومت به داخل ایران برای کمک به هموطنان سیل‌زده، در مصاحبه با شبکه‌های تلویزیونی ضدانقلاب، به امداد رسانی این نیروها معترض شده و آن را کاری غلط می‌داند. در واقع

وی ساز مخالف با اکثریت می‌زند که حضور این نیروها را مفید می‌دانستند و همین مخالفت موجب دیده شدن می‌شود. همین فرد به تازگی همزمان با آتش‌سوزی‌های مهیب در آمریکا و درخواست کمک ایالت کالیفرنیا از استرالیا و کانادا، آن را الگویی برای مقامات ایرانی می‌داند و اعلام می‌کند آخرین بار ایرانی‌ها چه زمانی برای اطفای آتش‌سوزی از کشورهای همسایه کمک خواسته‌اند؟ در حالی که یادش نیست چند سال پیش نسبت به کمک نیروهای حشدالشعبی عراق معترض بود! می‌توان گفت یکی از عیوب منفی بافی و سازمخالف زدن، آرزایر است.

یک روش دیگر در منفی بافی و تلاش برای دیده‌شدن، افشای حقایق و نندیده‌ها و نشنیده‌هاست! به گونه‌ای که حتی مطالب قدیمی را می‌توان بار دیگر به نام خود منتشر کرد. مطالبی که هیچ‌گاه دلیلی برای اثبات آن داده نمی‌شود و همه در حد حرف و توئیت باقی می‌ماند. از پشت پرده زندگی سلبریتی‌ها در اینستاگرام گرفته تا هشتک‌های فسادباز و عدالتخواهی و... در توئیتر که ادعاهای‌شان نتیجه روشنی ندارد و فقط از یک ادعا به ادعای دیگر منتقل می‌شوند! شاید بتوان گفت باز خورد زیاد اخبار منفی و سهل کردن معروف شدن افراد، سبب میل این اشخاص به انتشار چنین ادعاهایی شده است که در بیشتر مواقع دروغ و گاه سیاه‌نمایی است.

انتشار این حجم از اخبار منفی و سیاه‌نمایی شده تنها مختص ایران و کاربران فارسی‌زبان نیست. همانطور که گفتیم، پژوهشگران اسپانیایی در

فضایی با کاربران اروپایی این مطالعه را انجام داده‌اند، اما نتیجه آن برای دیگر کاربران هم صادق است. شاید یکی از دلایل گرایش به انتشار اخبار منفی، سلیقه ما در گزینش بیشتر این اخبار در میان دیگر اخبار است. این سلیقه، در نهایت مشکلات روحی و ناامیدی در پی دارد. تصور کنید هر روز که فضای مجازی را مرور می‌کنید، تنها اخبار منفی، سیاه‌نمایی شده و... می‌بینید، بعد از مدتی این اخبار تأثیرات خود را در نگرش و زندگی شما خواهد داشت. حتی بسیاری از کارشناسان توصیه می‌کنند اخبار حوادث و در این اواخر، اخبار مربوط به ویروس کرونا و اعلام کشته‌ها هم تأثیر منفی در زندگی افراد خواهد داشت. برای تغییر این جو حاکم بر فضای مجازی، باید از خود شروع کنیم و کمتر به دنبال اخبار زرد، منفی و سیاه باشیم. آن موقع است که دیگر کاربران فضای مجازی برای بهتر دیده شدن، به دنبال انتشار اخبار مثبت و مفید خواهند رفت و دیگر خبر موفقیت کشتی‌گیران مان در رقابت‌های بین‌المللی در میان انبوهی از اخبار منفی گم نخواهد شد.

چرا زیاد غر می‌زنیم؟

افشین داورپناه

محقق اجتماعی

«نارضایتی مداوم» و برطرف نشدن نارضایتی، یکی از زمینه‌های شکل‌گیری و تداوم رفتاری است که می‌توانیم آن را «غر زدن» بنامیم؛ به ویژه زمانی که سازوکارهای لازم و نتیجه‌بخش برای اعلام نارضایتی و رسیدن به رضایت فراهم نیست، حتی وقتی که نارضایتی‌ها واقعی نیستند. گویی غر زدن به واکنش یا رفتاری تبدیل شده است که دیگر هدف و غایت آن طرح یک موضوع، مشکل یا مسئله نیست. انگار غر زدن، کارکردهای فرهنگی و اجتماعی دیگری هم پیدا کرده است که از قضا به مهم‌ترین کارکردهای آن تبدیل شده‌اند. شاید خنده‌دار- یا تأسف‌بار-

باشد اگر یکی از کارکردهای آن را حتی «تفریح» یا «سرگرمی» قلمداد کنیم. در بین عموم ایرانی‌ها وضعیتی رایج شده است که من آن را «غر زدن به مثابه اجتماعی» یا «توزدن‌های اجتماعی» می‌نامم. «غر زدن به مثابه اجتماعی» یا «توزدن‌های اجتماعی» رفتاری است که به نظر می‌رسد به تدریج به یک عادت رفتاری در بین عموم ایرانی‌ها تبدیل شده است؛ نوعی گلايه کردن از همه چیز، پرسش کردن گلايه‌آمیز از همه چیز که فقط و مدام از سوسو ما تکرار می‌شود، بدون اینکه برای آن به دنبال پاسخ، راه حل یا اقدامی باشیم. گاه حتی راه‌هایی هم داریم، اما از اقدام خیری نیست؛ زیرا اساساً قرار نیست مسئله یا مشکلی حل شود؛ غر زدن رفتار عمومی تبدیل شده است که هویت خود را از «تکرار شدن» می‌گیرد؛ این «تکرار شدن» خود هویت‌بخش و معنابخش به چنین رفتار یا

واکنشی است. در غر زدن همیشه گویی این انتظار وجود دارد که پاسخ و حل یک مسئله، مشکل یا موضوع غر زدن باید از سوی شخص دیگری یا در جای دیگری ارائه شود؛ در بسیاری از موارد مانند دولت یا حکومت. در جلسات و گردهمایی‌های دوستانه، در نشست‌های اداری، در گفت‌وگو با همکاران و در همه جا از بدی اوضاع می‌گوییم و می‌پرسیم؛ از دلایل ناکامی‌های مان، از فقر، از بی‌عدالتی، از نشانیست‌سالاری، از خوشاوندگرایی (پارتی بازی) و نظایر آن، به نحوی که گویی ما بیرون‌گود ایستاده‌ایم و در چنین چرخه‌ای حضور نداریم و مدام پاسخ را به دیگری حواله می‌دهیم. به نظر می‌رسد، وقت آن رسیده است که درباره دلایل غر زدن که به تدریج به یک رفتار یا فرهنگ عمومی تبدیل شده است، به طور جدی تأمل کنیم. گویا غر زدن خواه و ناخواه به یک الگوی رفتاری در فرهنگ عمومی مان تبدیل شده است.

الگوهای رفتاری از سوی جامعه تعریف و ارائه می‌شوند؛ این الگوها نه یک شبه، که به تدریج و بر اساس وضعیت و نیاز جامعه و کارکردهایی که می‌توانند ایفا کنند، شکل می‌گیرند. گفتنی است، در شکل گرفتن آنها، متغیرهای گوناگونی نقش دارند و آموزش آنها هم به شکل غیرمستقیم (غیررسمی) و هم به شکل مستقیم (رسمی) انجام می‌شود. غر زدن را بر اساس چنین تعریفی از الگوی رفتاری (فرهنگی) باید بررسی کرد؛ الگویی که افراد عموماً خود را موظف به تبعیت از آن احساس می‌کنند. با این حال، برخی از ما از این رفتارها گریزانیم؛ کم نیستند آدم‌هایی که دیگر حوصله شنیدن غر زدن‌های این و آن را ندارند و به آستانه خسته شدن از غر زدن رسیده‌اند. هر گاه خود را در آستانه چنین احساسی دیدید، لبخند بزنید و به در پیش بودن روزهای بهتری امیدوار باشید.

خبر خوب

اختراع ایرانی

جداسازی آب از مشتقات نفتی

یک شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید دستگاه جداسازی آب از مشتقات نفتی با استفاده از غشا نانو شده که می‌تواند تصفیه پساب را به طور کامل انجام دهد. بحث جداسازی آب از مواد نفتی معضل بسیار بزرگی در صنعت نفت است. در حال حاضر، در دنیا دستگاه‌های گوناگونی، از قبیل دستگاه دفع برای جداسازی استفاده می‌شود. در این روش به دستگاه‌های هوادهی و حوضچه انتظار نیاز است، اما دستگاه طراحی شده در ایران به هیچ‌گونه هوادهی و حوضچه‌ای نیاز ندارد.

پژواک

آموزش تعطیل!

سامانه آموزش برخط انگلستان از کار افتاد!

حمله سایبری به دانشگاهی در انگلیس سبب شد تا تمام خدمات آموزش برخط این دانشگاه و نیز دسترسی به نرم‌افزارهایی، مانند «تیمز» و «زوم» مختل شود. مقامات دانشگاه هرتفوردشایر تأیید کرده‌اند، یک حمله سایبری سنگین به این دانشگاه صورت گرفته که موجب اختلال در همه سیستم‌های آی‌تی آن شده است. این حمله موجب لغو تمام کلاس‌ها شده است و سامانه‌های ابری این دانشگاه هم از کار افتاده‌اند. گفته می‌شود، احتمال اینکه این حمله از سوی دانشجویان باشد، وجود دارد!

نرم افزار

مثل بلبل

بازی کن و زبان‌های خارجی یاد بگیر

یادگیری زبان جدید فرآیندی زمانبر و تا حدودی خسته‌کننده است، اما به کمک روش‌های جدید و پیشرفته در زمینه آموزش زبان‌های گوناگون، افراد تمایل و انگیزه بیشتری برای این کار پیدا می‌کنند. یادگیری به کمک بازی یکی از روش‌های نوین آموزشی است که توانسته طرفداران زیادی پیدا کند. اپلیکیشن ایرانی «بلبل» برای آموزش ۱۰ زبان زنده دنیا همین رویه را در پیش گرفته تا از یادگیری زبان تجربه‌ای سرگرم‌کننده و شیرین داشته باشید.

قطعه‌ای که نباید در تاریخ گم شود

به بهانه پخش مستند لشکر زینبی از رسانه ملی

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

پخش مستند «لشکر زینبی» از رسانه ملی در هفته‌های اخیر، بسار دیگر همه حواس‌های اهل دغدغه را متوجه موضوع «مدافعان حرم» و کار کارستان آنها در یک دهه اخیر کرد. مستندی که دیدارهای خانواده‌های معظم این شهدا با رهبر فرزانه انقلاب در چند سال اخیر و حواشی دلنشین و جالب این دیدارها را به تصویر می‌کشد و از میان گفت و شنودهای پسران، مادران، همسران و فرزندان این شهدا با پدر معنوی‌شان، نکته‌های جذابی را درباره نسل جدید انقلاب اسلامی که حماسه دفاع از حرم را رقم زدند، به دست می‌دهد.

اما مهم‌تر از هر جلوه و حاشیه‌ای که در این مستند برای مخاطب جالب توجه به نظر می‌رسد، تأکید رهبر معظم انقلاب بر ضرورت ثبت حالات معنوی و دغدغه‌های فکری شهدای

مدافع حرم است که در چندجای فیلم به چشم می‌خورد؛ از لزوم ثبت خاطره همسر شهید موسی جمشیدیان و تقال چندباره او به قرآن کریم و اعجاز کتاب الهی در پاسخ به این همسر شهید گرفته تا شعر سروده شهید محمدحسین

یادآور شدند که اینها باید در تاریخ به خوبی ثبت و ضبط شود.

حالا چندروزی است که فرخوان دریافت آثار برای دومین دوسالانه شهدای مدافع حرم با عنوان «جایزه سردار شهید حاج حسین همدانی» منتشر شده تا در قالب فیلم، مستند، داستان، زندگینامه و شعر، به سهم خودش حقیقت وجودی این شهدای مقتدر و مظلوم را برای جامعه بازگو کند. اما نکته‌ای که نباید از آن غفلت کرد، این است که در مسیر خلق این آثار و ثبت احوال و دغدغه‌های این شهدای کمتر شناخته شده، باید به کار اقصایی، اثرگذار و هنرمندانه توجه کرد؛ درست از جنس همان کارهایی که در دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ درباره شهدای دفاع مقدس - مانند روایت فتح- خلق شد و اثرش را هم تا چند نسل گذاشته است. جامعه امروز و فردا، نیاز دارد تا با شهدای مدافع حرم و کاری که کردند، بدون تحریف آشنا شود و این کار، همت و خلاقیت می‌طلبد.

شنا در زیر پوست شهر!

بررسی و نقد اولین ساخته محمد کارت

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

بیش از دو هفته است که فیلم «شنای پروانه» اکران برخط شده است؛ فیلمی در ژانر اجتماعی که توانسته است در این مدت رکورد پر فروش‌ترین فیلم اکران برخط را با فروشی بالغ بر ۴ میلیارد تومان از آن خود کند.

هر چند همیشه فروش بالا و استقبال مخاطب از یک فیلم نمی‌تواند دلیلی بر خوب بودن آن باشد؛ اما به جرئت می‌توان گفت شنای پروانه یک فیلم فاخر اجتماعی است که استقبال بسیار بالا از آن، با وجود آنکه در بهمن ماه سال گذشته خبر قاجاق این فیلم هم در رسانه‌ها منتشر شد، نشان می‌دهد مخاطب خیلی خوب توانسته است با آن ارتباط برقرار کند.

این فیلم در سی و هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر، برنده جوایز متعددی، از جمله جایزه بهترین فیلم از نگاه تماشاگران شد. اینکه چطور این فیلم قاجاق شده، سؤال همیشگی است که در نهایت جواب درست و سرراستی برای آن پیدا نمی‌شود!

♦ **روایتی تکراری، اما جذاب و ابتکاری**

فیلمی که شاید با ماجرای آن دل یک قشر خاص جامعه بر خاسته، اما می‌تواند هشدارهای بسیار جدی برای همه افراد جامعه داشته باشد. از

ابتدای فیلم، داستان با یک گره جدی آغاز می‌شود و تا انتها نیز تمامی داستان در راستای باز کردن همین گره پیش می‌رود، اما آنقدر فیلم جذاب و پر از هیجانات نشسته در دل کار است که مخاطب در طول دو ساعت اکران خسته نمی‌شود یا دچار یکنواختی نمی‌شود، البته در برخی قسمت‌های میانی کار، جست‌وجوهای حجت کمی کشدار می‌شود؛ اما این کشداری نیز در حدی نیست که مخاطب را خسته کند.

شاید به دلیل هیجانات بسیار زیاد فیلم توقع مخاطب بالا رفته و انتظار سکون و سکوت را ندارد و دلش می‌خواهد زودتر به ماجرای پی برسد. در خلاصه داستان آمده است: «فیلمی از زنی به نام پروانه (طناز طباطبایی) در استخر در فضای مجازی منتشر می‌شود. حالا هاشم (امیر آقایی) شوهر پروانه و برادرش حجت (جواد عزتی) به

دنبال انتقام گرفتن از کسی هستند که این فیلم را منتشر کرده، اما...» داستان، قهرمان و ضدقهرمان دارد؛ حجت و هاشم هر دو از یک خانواده هستند؛ اما با دو تربیت متفاوت که همین موضوع توانسته به خوبی قهرمان و ضد قهرمان این فیلم سینمایی را برای بیننده روشن کند و اتفاقاً کاملاً برای همه قابل تمیز است که چه مسائلی توانسته سرنوشت این دو برادر را با هم متفاوت کند.

♦ **انعکاس سیاهی یا سیاه‌نمایی؟**

شاید بتوان تمامی معنا و مفهوم فیلم را در جمله انتهایی این فیلم که از زبان قهرمان فیلم گفته می‌شود، جست‌وجو کرد که «سرنوشت هر کس دست خود اوست».

در واقع شنای پروانه در لحظات بسیار مهم،

پویانمایی

سفرهای سعدی

پویانمایی جدید برای نوجوانان

انیمیشن «سفرهای سعدی» به تهیه‌کنندگی «الهام نادری‌فرید» و با مروری بر ماجرای سفرهای شاعر نامدار ایرانی، در ۲۶ قسمت در صدا و سیما استان فارس تولید شد و همزمان با سالروز بزرگداشت سعدی، از تیزر این پویانمایی رونمایی شد. «سیدعباس فاطمی» رئیس مرکز سیما استان‌ها در

ارتباط با تولید این انیمیشن عنوان کرد: «مجموعه پویانمایی «سفرهای سعدی» به مناسبت سالروز بزرگداشت سعدی شیرازی، در صدا و سیما مرکز استان فارس تولید شده است.»

کتاب

روایای نیمه شب

حکایتی عاشقانه از صدر اسلام

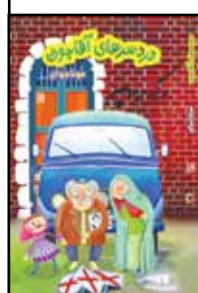
چاپ نودوپنجم «روایای نیمه شب» روانه بازار شد. «روایای نیمه شب» رمانی است عاشقانه که علاقه جوانی ثروتمند و زیبا به نام هاشم را روایت می‌کند. علاقه‌ای که در مسیر تکاملش دارای ابعاد معنوی می‌شود و زندگی هاشم را در سراسر شب تغییر قرار می‌دهد. رمان «روایای نیمه شب» اثری ادبی با پس

زمینه عشق پرسی سستی به دختری شیعه است که در لفافه حیا و حجاب، معذور از بیان دلدادگی خود است و در مسیر نیل به هدف پاک خود، با اتفاقات مهمی روبه‌رو می‌شود. این رمان در ۲۸۶ صفحه و با قیمت ۵۵ هزار تومان روانه بازار نشر شده است.

کتاب

دردسره‌های آقاجون

روایت طاغوت برای نوجوانان

انتشارات کتاب جمکران، رمان «دردسره‌های آقاجون» را برای گروه سنی نوجوان منتشر و در آن، داستان روزهای پایانی استبداد شاهنشاهی و انقلاب مردم ایران را روایت کرده است. «دردسره‌های آقاجون» در زمره رمان‌های نوجوان قرار دارد که به همت نشر کتاب جمکران و با قلم «مونا جوان» به مرحله

چاپ و انتشار رسیده است. مونا جوان در این کتاب سعی کرده است با نگاهی جامع به وقایع انقلاب در مشهد، حوادث را پیوسته و منسجم از زبان شخصیت اصلی داستان بیان کند تا مخاطب نوجوان بتواند مرحله به مرحله با او پیش رفته است.

۱۳ فرهنگ

شماره ۱۹۹۶ | دوشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۰

صداقت

یادداشت

خون آشام‌های فرهنگ!

آرش فهیم

منتقد سینما

حدود ۱۱ سال قبل، وقتی برای اولین بار سریال‌هایی خارج از آنتن صداوسیما و از طریق بخش خصوصی در شبکه نمایش خانگی تولید و عرضه شدند، وضع امروز این سریال‌ها قابل پیش‌بینی بود؛ سودمحوری و تلاش برای رسیدن به حداکثر فروش با حداقل زحمت و کیفیت. این رویکرد از همان ابتدا در

پس زمینه تولید سریال در شبکه نمایش خانگی نهادینه و تثبیت شده بود. نتیجه اینکه کار از ابتدال محتوایی و ساختاری هم گذشته و به استفاده ابزاری از زن برای ایجاد جذابیت کاذب رسیده است. آنچنان که مدیر کارگروه ساماندهی مد و لباس وزارت ارشاد نیز صدایش درآمده و رسماً اعلام خطر و اعتراض کرده است که سریال «دراکولا» که قبلاً با مجوز و تحت نظارت وزارت ارشاد تولید شده بود، به محلی برای نمایش مدل‌های زنده لباس تبدیل شده است؛ هر چند کارگروه مد و لباس وزارت ارشاد نیز از مهمان ردیف اول این جریان است که توانسته نقش مؤثری در بازتولید الگوی پوشش در فیلم‌های سینمایی و سریال‌های شبکه نمایش خانگی داشته باشد. این کارگروه در خواب زمستانی به سر می‌برد؛ چون سال‌هاست که در بسیاری از محصولات سینمایی و سریال‌های بخش خصوصی، معیارهای نامناسبی از مد و پوشش رواج داده می‌شود و این محصولات فرهنگی، بیش از روش و آداب درست لباس پوشیدن، به تشویق تبرج جاهلانه در سطح و عمق جامعه می‌پردازند. به گونه‌ای که جریان فیلم و سریال‌سازی با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی عملاً همه بوده‌جه‌ها و طرح‌های کارگروه ساماندهی مد و لباس در این وزارتخانه را به باد می‌دهد! اگر چه از عملکرد ضعیف و انتقادآمیز امثال مهران مدیری نمی‌توان گذشت؛ اما تقریباً بیشتر سریال‌هایی که در شبکه نمایش خانگی منتشر می‌شوند، دچار چنین ضعف‌هایی هستند. در واقع مهران مدیری و رامبد جوان و...، که از قضا ضعیف‌ترین آثار کارنامه هنری‌شان را امروز در شبکه نمایش خانگی ارائه داده‌اند، خودشان قربانیان یک

جریان سیاسی-اقتصادی هستند که امروز سریال‌سازی برای شبکه نمایش خانگی را قبضه کرده است. آنچه این روزها در قالب خشونت، ابتذال، بدلیباسی، مانور اشرافیت، استفاده ابزاری از موضوعات جنسی و حمله به تاریخ انقلاب اسلامی در بسیاری از این سریال‌ها در حال وقوع است، تجلی همه تمنیات فرهنگ جریان لیبرال سرمایه‌داری در ایران است. تفکر نئولیبرالیسم، بیش از هر جایی در عرصه هنرهای عامه‌پسند و پرمخاطب جاگیر شده است. این جریان فکری، سیاسی و اقتصادی، که این روزها از طریق برخی پلتفرم‌ها و وی او دی‌های پخش برخط فیلم، اقدام به سرمایه‌گذاری در تولید سریال در شبکه نمایش خانگی می‌کند، یک نقشه کامل را طراحی کرده است؛ در این سریال‌ها به طور موازی و همزمان ضمن تخریب دهه ۶۰ و انقلاب اسلامی با روایت‌های شبه سیاسی، سبک زندگی و شاخص‌های فرهنگی نئولیبرالی را که یکی از جلوه‌های پوشش نامتعارف است، رواج می‌دهد. در واقع، آنچه علیه مسئله حجاب در سریال دراکولا مطرح شده، فقط قطعه‌ای از یک جورچین بزرگ‌تر است که تمامیت فرهنگ و سبک زندگی ایرانی-اسلامی را هدف گرفته است.

یادداشت

دوران طلایی بسیج!

زینب گل محمدی

خبرنگار

آخرین باری که تصویر سردار حجازی را در تلویزیون دیدیم، همان گزارشی بود که ایشان را در حال توضیح دفتر کار سردار شهید حاج قاسم سلیمانی نشان می‌داد و چقدر غیظه خوردیم به حال سرداری که سال‌ها بود از او خبری نداشتیم و چهره‌اش را ندیده بودیم. توضیحات سردار حجازی از عمق رابطه او با حاج قاسم، نشانه‌های زیادی داشت و وقتی گفته‌های او با آخرین تصاویر ثبت شده در دوربین‌های مدار بسته یکی می‌شد، هم داغ حاج قاسم در دل‌مان دوباره تازه شده بود و هم حسرت از دست دادن یک یار قدیمی و صمیمی که در کلام سردار حجازی نشسته بود، دل‌مان را می‌سوزاند. خبر ارتحال شهادت‌گونه سردار سیدمحمد حجازی، جانشین فرمانده نیروی قدس برای مردم غم‌بار بود. مردم به خوبی نام و تصویر سردار را از زمانی که فرمانده نیروی مقاومت بود، به یاد داشتند. روزهایی که نسل جدیدی از بسیجی‌ها که خیلی‌هاشان جنگ‌ران تجربه نکرده بودند، یا به پایگاه‌ها می‌گذاشتند و مسئولیت اصلی نیروی مقاومت، انتقال مفاهیم و ارزش‌های دفاع مقدس به این جوانان بود. پس از شهادت مظلومانه حاج قاسم، نام سردار «سیدمحمد حجازی» در میان مردم دوباره گل کرد؛ فرماندهی که به سبب رشادت‌ها و قابلیت‌هایش پس از سال‌ها خدمت در سازمان بسیج مستضعفین، حضور پررنگ‌تری در نیروی قدس سپاه‌یافت تا به واسطه توانمندی‌هایش جبهه مقاومت، قوام و پیش‌روندگی بیشتری یابد. سردار حجازی که جانشین فرمانده نیروی قدس سپاه و از اعضای هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع) بود، از ابتدای انقلاب و با تأسیس سپاه پاسداران به عضویت این نهاد درآمد و در سال‌های اولیه انقلاب در مناطق آشوب‌زده کردستان و آذربایجان غربی حضور داشت و پس از مهار ناآرامی‌های کردستان به دست نیروی مسلح کشورمان و با آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، به جبهه‌های جنوب رفت و در طول سال‌های دفاع مقدس، به سازماندهی و اعزام نیروهای مردمی اشتغال داشت و حتی در دوره‌ای مسئول اعزام نیرو به جبهه‌های جنوب بود. علاوه بر این، مدتی مسئولیت ستاد سپاه منطقه دوم کشور را برعهده داشت و تا پایان جنگ در جایگاه‌های جانشین فرمانده سپاه منطقه چهارم، جانشین فرمانده قرارگاه سلمان در جبهه‌های میانی و غرب، جانشین فرمانده قرارگاه قدس سپاه به ایفای مسئولیت پرداخت. سردار حجازی پس از پایان جنگ در سمت‌هایی، چون «معاون هماهنگ‌کننده» و «معاون نیروی انسانی نیروی مقاومت بسیج» بود و در فاصله سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۶ «فرماندهی نیروی مقاومت بسیج» را برعهده داشت. وی همچنین مدتی «ریاست ستاد مشترک سپاه پاسداران» و «جانشینی فرمانده کل سپاه پاسداران» را تجربه کرد. وی در تیر سال ۱۳۸۷ به‌عنوان «جانشین قرارگاه ثارالله (ع)» معرفی شد و یک سال بعد، یعنی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ «معاون پشتیبانی و تحقیقات صنعتی ستاد کل نیروهای مسلح» شد. او از سال ۱۳۹۳ با شکل‌گیری جبهه مقاومت در کنار حاج قاسم در این جبهه‌ها حضور داشت تا اینکه سردار سلیمانی به شهادت رسید. با شهادت حاج قاسم، جانشین وی یعنی سردار اسماعیل قالی‌به‌فرماندهی این نیرو منصوب شد و سردار حجازی نیز از دی سال ۱۳۹۸ به جانشینی این نیرو انتخاب شد.

دخالت‌های بی‌دلیل رژیم بعث عراق در موضوع جزایر ایرانی برای زنده کردن حس ناسیونالیستی-عربی

استقبال عجیب معاون صدام از جنگ!

حمایت از حقوق اقلیت عرب در ایران تأکید کرد. وی ضمن درخواست تجدید نظر درباره قرارداد منعقدشده میان ایران و عراق در سال ۱۹۷۵ بر پابندی این کشور در گرفتن حق ملت عرب خوزستان را تأکید کرد؛ تأییداتی از این دست با اقدامات عملی عوامل عراق در خوزستان همراه بود.

میانجیگری‌های بی‌فایده

در روزهایی که روابط ایران و عراق روز به روز تیره‌تر می‌شد، برخی مقامات فلسطینی به دنبال میانجیگری بودند تا آرامش را به روابط ایران و عراق برگردانند. البته این کوشش‌ها از سوی دو طرف ایران و عراق مردود بود. البته عراق آن را رد نمی‌کرد؛ اما شروطی به میان می‌آورد که قابل اجرا نبود.

برای نمونه، نعیم حداد، معاون صدام دوباره ادعایش درباره سه جزیره ایرانی را مطرح کرده و گفته بود، برای حل و فصل اختلافات میان ایران و عراق، پیشنهاد مذاکره مستقیم کرده است؛ لکن برای ایران حسن نیت، ایران باید ابتدا سه جزیره واقع در خلیج فارس را به اعراب برگرداند! او همچنین مدعی شد، عراق در پی دامن زدن به تشنجات با ایران نیست؛ ولی اگر ایران طالب جنگ باشد، عراق از آن استقبال می‌کند. وی افزوده بود، عراق کوشش‌های میانجیگرانه را نه از روی تکبر، بلکه به دلیل انجام گفت‌وگوهای مستقیم‌رمدی می‌کند.

از سوی دیگر در ایران هم مسئولان مربوطه وحدت نظر و رویه داشتند. بنی‌صدر در مصاحبه‌ای تأکید کرد، شرط هر مذاکره‌ای میان ایران و عراق آن است که عراق دخالت‌های خود علیه ایران را متوقف کند.

دکتر مصطفی چمران هم درباره نقش میانجیگری بعضی دولت‌های منطقه گفته بود: «بین ملت ما و صدام حسین خط خون کشیده شده است و به هیچ‌وجه من‌الوجه میانجیگری از جانب هیچ طرفی نمی‌پذیریم و اگر کسانی آمده‌اند که بین ایران و عراق، میانجی شوند به آنها می‌گویم مگر ممکن است بین ایران و آمریکا میانجیگری کنند؟! مگر ممکن است بین ایران و اسرائیل واسطه شوند؟! این محال است. میان ما را خط خون تشکیل داده است و تا سقوط قطعی صدام حسین از هیچ مبارزه قاطعی دست برنخواهیم داشت.»

وزیر امور خارجه وقت هم معتقد بود: «خفقان و کشتار در عراق به نهایت رسیده است. این کشور متأسفانه در امور داخلی ما هم دخالت می‌کند؛ به حریم مرزی ما تجاوز می‌کند و خرابکار به ایران می‌فرستد. ما همه این مسائل را در کنفرانس اسلامی مطرح خواهیم کرد.»

را حل و فصل خواهد کرد... آقای قطب‌زاده با اظهاراتش در کنفرانس مطبوعاتی کویت، هم به ایران و هم به اسلام توهین کرده است، زیرا وزیر امور خارجه ایران در جواب سؤالی درباره این جزایر، آنها را که این موضوع را مطرح می‌کنند، متهم کرد که می‌خواهند بین ایران و اعراب جدایی افکنند.»

جالب اینکه خبرگزاری «روترز» ضمن مخابره این گزارش، نوشت: «تقاضای بازگرداندن

ادعاهای رای می‌گرفت و موضوع را با قوت و شدت دنبال می‌کرد. از جمله نشریه «المستقبل» اظهارات احمد ظاهر الجیلانی، سفیر عراق در اسلام‌آباد را منتشر کرد که گفته بود، عراق مسئولیت مطالبه جزایر عربی سه‌گانه را که ایران در زمان شاه اشغال کرده است، به عهده می‌گیرد. این سه جزیره به کشور امارات متحده عربی تعلق دارد و عراق از موضع ملی و ناسیونالیستی خود، آنها را مطالبه می‌کند!»

جزایر را دولت عراق که روابطش با ایران در طول چند هفته اخیر به وخیم‌ترین وضع آن رسیده، مکرراً مطرح کرده است. قبلاً یکی از جزایر به شارجه و دو جزیره دیگر به رأس‌الخیمه متعلق بود.»

فقط دعای مقامات بلندپایه عراق درباره سه جزیره، از عوامل تشدیدکننده تیرگی روزافزون روابط دو کشور نبود؛ بلکه دعای عراق درباره خوزستان ایران نیز در سطح وسیعی از خبرهای مربوط به ایران و عراق، به گونه‌ای انتشار می‌یافت که پافشاری عراق بر حوزه بسیار وسیع‌تری از مطامعش را نشان می‌داد. برای نمونه، طه یاسین رمضان در اظهاراتی بر

این در حالی بود که کشورهای حامی عراق به صورت‌های مختلف، این گونه مواضع را تشویق و تأیید می‌کردند. به ویژه مقامات اماراتی که یک طرف این دعای بودند، اظهارات مستقیم‌تری در این باره داشتند.

قطب‌زاده، وزیر امور خارجه ایران پس از سفر منطقه‌ای‌اش به امارات متحده عربی، فضایی دوستانه تجربه کرده بود؛ اما روزنامه «الخلیج» چاپ شارجه یادداشتی از تریام، رئیس مجلس امارات منتشر کرد که در آن آمده بود: «ما حوادث و اتفاقات تهران را شگفت‌آور و صادقانه تلقی می‌کردیم و انتظار داشتیم که مشکل این سه جزیره نخستین موضوعی باشد که انقلاب کبیر ایران آن

میثم رشیدی مهرآبادی دبیر گروه دفاع مقدس

اردیبهشت‌ماه ۱۳۵۹، فقط چندماه مانده به آغاز رسمی جنگ تحمیلی از سوی رژیم بعث عراق، بستر تحولات و اتفاقات عجیب و غریبی است که بررسی هر یک از آنها می‌تواند زمینه‌های درگیری در شهرپور و مهرماه این سال را شفاف‌تر و قابل‌فهم‌تر کند. حالا که چهل‌ویک سال از آن روزها گذشته، فرصت خوبی است برای مرور مختصر و سریع بر آنچه در اردیبهشت ۱۳۵۹ رخ داد و ستون‌هایی را بالا برد که آجرهای جنگ هشت ساله بر روی آن بنا شدند.

دعای عراق بر سر سه جزیره!

اولین روز اردیبهشت ۱۳۵۹، خبرگزاری رسمی عراق در تحلیلی گفت: عراق برای بازستاندن سه جزیره عربی که از سال ۱۹۷۱ (۱۳۵۰ شمسی) در اشغال ایران است، اصرار ورزیده و آن قسمت از شط‌العرب (اروندرو) را که از سال ۱۹۷۵ (۱۳۴۵ شمسی) در اختیار ایران است، باز پس خواهد گرفت. این کشور فقط حق مزبور را مطالبه نمی‌کند؛ بلکه به گونه‌ای جدی و قاطع برای گرفتن و به دست آوردن آنها تلاش می‌کند.

برای همه معلوم بود که ایران در موضوع جزایر، کوتاه نمی‌آید و البته عراق، این موضوع را به یکی از عمده‌ترین ابزار سستیزه‌جویی تبدیل کرده بود. دومین روز اردیبهشت، یک بار دیگر ادعای مقامات بلندپایه عراقی درباره سه جزیره (بوموسی، تب کوچک و تب بزرگ) در سطح وسیعی از خبرهای مربوط به ایران و عراق، منتشر شد که نشان می‌داد عراق همچنان بر خواسته نامشروعش پافشاری دارد.

در همین زمینه «طه یاسین رمضان» معاون نخست‌وزیر عراق و عضو شورای انقلاب این کشور، بر بازپس‌گیری این سه جزیره و گرفتن حق ملت عرب عربستان (خوزستان) تأکید کرد. از لحن و گفتار مقامات عراقی به خوبی معلوم بود زمینه را برای شروع درگیری‌ها و آغاز جنگ آتی آماده می‌کنند و سعی دارند افکار عمومی عراق و کشورهای عربی را همراه خود کنند.

حدود ۱۰ روز بعد، طه یاسین رمضان که به اسام، پایتخت اردن رفته بود، باز هم ادعاهای خود درباره سه جزیره را مطرح کرد و گفت: «چرا اعراب هر دفعه سیلی می‌خورند، قادر نیستند به عنوان یک ملت متحد سرزمین‌های خود را آزاد کنند؟»

دستگاه سیاسی تبلیغاتی عراق هم ادامه این

تازه‌ها

حجره شماره دو

کتاب «حجره شماره دو» شامل خاطرات «حجت‌الاسلام ابوالقاسم اقبالیان» نوشته رضا یزدانی است. این کتاب، اثری در حوزه تاریخ شفاهی انقلاب و دفاع مقدس استان قم است. حجت‌الاسلام اقبالیان یکی از شاهدان عینی است که در بسیاری از مقاطع حساس تاریخ انقلاب و دفاع مقدس حضور داشته و نقش آفرینی کرده است. وی همچنین با شخصیت‌های مهم تاریخ انقلاب ارتباط داشته و خاطرات دست اول و شنیده نشده فراوانی از آنها دارد که تاکنون نقل نشده و برای نخستین بار است که در کتابی منتشر می‌شود. روای این کتاب در بیشتر اتفاقات مهم انقلاب در قم نقش مؤثر داشته و بعضی از روایت‌های او مکمل روایت‌های ناقصی است که پیش از این دیگران نقل کرده‌اند.

خاطره

بالاخره نوشتیم!

هیچ‌وقت در جمع خاطره نمی‌گفتم؛ به همین دلیل، افرادی را از خود آزرده می‌کردم، قصد داشتم گمنام بمانم. در آخر سال ۱۳۷۸ به تهران منتقل شدم. وضعیت شغلی‌ام به گونه‌ای بود که ماهی یکی، دو بار به خدمت سردار رحیم صفوی، فرمانده وقت سپاه می‌رسیدم. ایشان طی سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ بارها به بنده تأکید می‌کرد که خاطراتم را بنویسم. ایشان می‌فرمود: «شما کل دوران جنگ را در جبهه حضور داشتید و تجارب فراوان و خاطرات بسیار دارید، باید آنها را مکتوب کنید.» من نیز پس از صحبت ایشان می‌گفتم: «چشم، روزی این کار را خواهم کرد.» در سال ۱۳۸۸ این فرصت دست داد. حدود شش ماه طول کشید تا خاطراتم را از دوران کودکی تا رحلت حضرت امام (ره) بنویسم.

راوی: عباس هوشمی نویسنده کتاب «قرارگاه سری نصرت»

قاب

دو اصفهانی دوبار

دو اصفهانی در یک قاب. دو همشهری؛ دو مجاهد. دو فرمانده نیرو، گام به گام و شانه به شانه. یکی حاج‌احمد کاظمی که فرمانده نیروی هوایی و زمینی بود و دیگری حاج‌سیدمحمد حجازی که در همان سال‌ها، فرمانده نیروی مقاومت بسیج بود. یکی که سال ۱۳۸۴ در حوالی ارومیه شهید شد و دیگری که ۱۶ سال در فراق یاران شهیدش ایستاد تا همین چند روز پیش به یاران شهیدش پیوست.

مجید غلامرضا معاون تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی سپاه در گفت‌وگو با صبح صادق تبیین کرد

نظام معرفتی و انقلابی سپاه اجرایی می‌شود

حسن ابراهیمی

خبرنگار

در ابتدا درباره رسالت‌های معاونت عقیدتی سپاه توضیح دهید.

ابتدا لازم است به پدیده‌ای استثنایی در سال ۱۴۰۰ اشاره‌ای داشته باشیم و آن هم وقوع دو نیمه شعبان است. این تئیه و توجهی برای ماست که این نظام، انقلاب و ولایت و هر چه داریم به واسطه فیوضات آن حضرت است. هستی ما و واسطه فیض الهی برای ما وجود مبارک امام زمان (عج) است. برای ما پاسداران هم یکی از اساسی‌ترین کارها، آمادگی برای سربازی امام زمان (عج) است. این آمادگی و سربازی مخلصانه، به خودسازی، معرفت، آگاهی و بصیرت دینی نیاز دارد. اما در اهمیت عقیدتی-سیاسی در سپاه، بیان این مطلب ضروری است که کار و هنر عقیدتی-سیاسی این است که دل‌ها را به سوی خدا بیاورد، درس‌ها و تعالیم دین و ایمان، معرفت‌افزایی و ارتقای بصیرت دینی، اتصال و ارتباط معنوی با خداوند متعال را بیشتر کند و در کنار تمهیدات مادی قدرت غالب و بازدارنده به وجود بیاورد. روشن است که با اتکا به قدرت الهی، ترس و رعب از قدرت نظامی یا تبلیغاتی رسانه‌ای یا توان مالی و اقتصادی قدرت‌ها در مقابل ما، دیگر وجود نخواهد داشت. از اول انقلاب نیز جبهه حق در برابر استکبار، با وجود فشار و سختی‌ها توانسته است با همین منطق غلبه داشته باشد.

به برنامه‌های معاونت عقیدتی در سال جدید هم اشاره‌ای داشته باشید.

یکی از اقدامات مؤثر، برگزاری دوره تربیت و تعالی و تداوم آموزش است که همه ساله تمامی پاسداران در آن شرکت فعال دارند و کارکنان در مراکز شهرهای مشهد، قم، شیراز و اغلب استان‌ها که به همت نمایندگی رده‌ها به خوبی اداره می‌شود، حضور می‌یابند و مباحث معرفتی را سپری می‌کنند. در سال جدید محور محتوایی را منطوقه فکری امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) قرار داده‌ایم تا عزیزان پاسدار و خانواده‌ها اندیشه و بینش ولایت را در زمینه اعتقادی، اخلاقی و جهادی فراگیرند و باورها و رفتارهای خود را با اسلام ناب و عینیت یافته در زندگی فردی و اجتماعی تعمیق بخشیده و با بینش ولی امر و نایب برحق امام زمان (عج) پیوند و تطبیق دهند. افزون بر

این، با همکاری و تعامل با رده‌های مختلف، پاسداران با مسائل سیاسی روز آشنا می‌شوند و از مباحث امر به معروف و نهی از منکر در حوزه صیانتی بهره می‌گیرند. با وجود وضعیت کرونایی و محدودیت‌های آن، با همکاری معاونت سلامت و دفاع زیستی سپاه دوره‌ها در سال گذشته به خوبی برگزار شد و رشد و پیشرفت آن نسبت به سال قبل، قابل توجه بود که در اینجا از مسئولان مراکز تداوم و همکاری مسئولان فرماندهان برای اعزام به مراکز قدرتمانی می‌کنیم.

در سال جدید برای خانواده‌ها چه برنامه‌هایی دارید؟

چند سال است که برنامه خانوادگی در مراکز و اقامتگاه‌های شهرهای مشهد و شمال در حال اجراست و پاسداران به همراه اعضای خانواده‌شان در دوره‌های ویژه شرکت می‌کنند. از خصوصیات مهم آن بهره‌گیری از فیوضات معنوی مشاهدالرضا و محیط نورانی مضجع شریف، ایجاد حس کرامت و عزت و نیز مودت در بین خانواده‌ها و برگزاری برنامه‌های آموزشی تربیتی است که استقبال و رضایت‌مندی بالایی را به خود اختصاص داده است. این برنامه ارزشمند مرون حمایت‌ها و اقدامات فرماندهان و مجموعه خدمتانی سپاه است که کمک‌های آنان در اجرای هر چه بهتر کار مؤثر بوده است. در سال جدید محور اصلی محتوایی این برنامه سبک زندگی مؤمنانه است و سرفصل موضوعات با همکاری رده‌ها و سازمان خانواده سپاه متناسب با برخی از زمینه‌های آسیب‌پذیر انتخاب شده است. در کنار خدمات ارزشمند کارکنان مدیران خدوم اقامتگاه‌های مشهد، مرکز فرهنگی امامت با مدیریت جهادی و برنامه‌ریزی کیفی بیشترین تلاش‌های اثربخش و ابتکاری را داشته است که به نوبه خود از فرمانده و همه دست‌اندرکاران این مرکز قدرتمانی می‌کنیم. این مجموعه نمونه و الگوی خوبی برای توسعه سایر مراکز در زمینه آموزشی، تربیتی و معنوی است.

فعالیت‌های قرآنی معاونت عقیدتی چه کم و کیفی دارد؟

معاونت عقیدتی-سیاسی در طول سال برنامه‌های متنوعی را پیش‌بینی کرده است، از جمله در ماه مبارک

هفته عقیدتی-سیاسی در سپاه فرصت مغتنمی است تا رسالت‌های پاسداران انقلاب اسلامی در حوزه احیای اسلام ناب محمدی (ص) بازخوانی شود که شاید مهم‌ترین وجه عقیدتی سپاه باشد. معاونت تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی سپاه با همان معاونت عقیدتی اصلی‌ترین رکن اجرایی برای نیل به این هدف سپاه و انقلاب است. بر این اساس، در آستانه هفته عقیدتی-سیاسی در گفت‌وگویی تفصیلی با برادر مجید غلامرضا، معاون تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه فعالیت‌های این معاونت را بررسی کردیم.

رمضان تفسیر آیات موضوعی سبک زندگی را در برنامه دارد. سبک زندگی به منزله بخش حقیقی تمدن اسلامی تبیین‌کننده روش زندگی و رفتار اجتماعی در چارچوب دین است که مهم‌ترین مسئله آموزشی امروز سپاه و خانواده آنها به شمار می‌آید. امسال با همکاری مؤثر پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع) بسته‌های محتوایی برای مربیان و استادان تدوین شده است که در برنامه روزانه این ماه مبارک با رعایت شرایط اجرا می‌شود. گفتنی است، در وضعیت کرونایی، استفاده از سامانه‌های مجازی و تشکیل گروه‌های کوچک در نظر گرفته شده است و برای ترویج محتوای غنی قرآنی از فضلا و استادان بهره‌گیری خواهد شد.

در ماه‌های دیگر سال، محتوای قرآنی به ترجمه و تدبیر در آیات موضوعی (اعتقادی و اخلاقی) اختصاص داده شده است که در یک دوره پاسداران نسبت به ترجمه آیات و پیام‌های کاربردی آشنا و با حفظ و مباحثه و تمرین تسلط آنان بر معانی و معارف قرآن رشد پیدا می‌کنند.

یکی از برنامه‌های عقیدتی-سیاسی فعالیت گروه‌های معارف اسلامی در دانشگاه‌های سپاه است، وضعیت این آموزش در مراکز آموزش عالی را چگونه می‌بینید؟

در دانشگاه‌های سپاه اقدامات رو به رشدی در حال انجام است. بر اساس آخرین برآوردها و ارزیابی‌های صورت گرفته، وضعیت خوبی داریم و برخی کاستی‌های موجود باید به سرعت برطرف شود. از سال گذشته مطالعات بر روی محتوای تربیتی و آموزشی مقاطع مختلف آغاز شده است که محصول آن در قالب نظام‌واره تدوین شده و مراحل اعتباربخشی را به تناسب دوره‌های مختلف طی خواهد کرد. اصلاحات برنامه درسی نیز با مشارکت مربیان، استادان و کاربران فرماندهی که انتظارات سازمانی را مدنظر دارند، نهایی می‌شود. ویژگی مهم این مطالعات ایجاد ارتباط بین محتوای دانشگاهی حین خدمت، در یک بسته معارفی منسجم خواهد بود و افراد در کنار آموزش تخصصی از توانمندی معارفی و مهارتی مربیگری عقیدتی-سیاسی برخوردار می‌شوند. یکی از خصوصیات این

نظام، در مقاطع بالاتر گرایش‌های معارفی تخصصی‌تر است. علاوه بر آن در دانشگاه‌های سپاه باید گروه‌های معارف انسجام یابند و با تکمیل ظرفیت‌ها و ارتقای توانمندی‌ها، سطح آموزش‌ها ارتقا پیدا کند.

نظام معرفت دینی و انقلابی یکی از موضوعاتی است که در معاونت عقیدتی پیگیری می‌شود، کار در این حوزه به کجا رسیده است؟

پس از تدوین سیر و مقاطع آموزش عقیدتی-سیاسی، مباحث مهم چگونگی پیاده‌سازی آن در حال بحث و بررسی است. این نظام قابلیت این را دارد که خروجی و محصول سازنده و هدفمند را بدهد و افرادی که در مسیرهای مختلف آن قرار بگیرند، به صورت تضمینی، سطح و پایه‌ای از معارف دینی را کسب می‌کنند و برحسب استعداد می‌توانند توانایی‌های خود را در امر مربی‌گری، تبلیغ و هدایت فکری اعتقادی و سیاسی در عرصه‌های سازمانی و اجتماعی به ویژه در شبکه گسترده بسیج به کار ببندند. در مجموع بخش‌هایی از این نظام در سال کنونی اجرایی می‌شود و هماهنگی لازم برای پیاده‌سازی کامل آن، هم‌زمان با برنامه پنج ساله هفتم آغاز خواهد شد.

درباره طرح صادقی و کم و کیف آن در سال جدید هم توضیح دهید.

برای اجرای این برنامه مراحل پیش‌بینی شده است که مهم‌ترین مرحله آن، آمادگی مربیان معرفتی و بصیرتی صادقیین و توانمند کردن فرماندهان و مدیران و سرگروه‌های برنامه است. اقدامات خوبی در همکاری نمایندگی رده‌ها و مربیان و فرماندهان صورت گرفته است و محتوای صادقیین در شورای راهبردی محتوای صادقیین با هدایت نماینده ولی فقیه در سپاه و با محوریت جریان‌شناسی فکری، اعتقادی و رفتاری مؤمنان و تبیین گفتمان ولایت تدوین و مبنای کار گروه‌ها قرار گرفته است. در سال جدید این مرحله ادامه دارد تا سرگروه‌ها بتوانند نقش مربیگری معرفتی و بصیرتی را به خوبی ایفا کنند. در بخش مهم دیگر این برنامه که به فعالیت‌های جهادی و عمل انقلابی اختصاص یافته است، بر حسب تجربه گذشته، گروه‌ها می‌توانند به صورت فعال وارد میدان شوند.

کار بر محور سبک زندگی اسلامی

سرهنگ پاسدار علی حمیدی

مسئول اداره برنامه‌ریزی، ارزشیابی و تهیه متون آموزشی

برنامه‌ها و فعالیت‌های این اداره در سال ۱۴۰۰ در دوره‌های تربیت و تعالی دینی و انقلابی پاپوران و سربازان، دوره‌های طولی و دانشگاهی، رزم مقدماتی سربازان و برنامه‌های یگانی شامل نور مبین و اعتقادی، اخلاقی پاپوران و سربازان به قرار زیر است:

- ۱- طراحی منظومه فکری و اعتقادی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در دوره‌های تربیت و تعالی شامل «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن»، «نظریه ولایت فقیه»، «معیشت پرهیزکارانه»، «درس‌های عاشورا» و...
- ۲- بازنگری عناوین، موضوعات و سرفصل‌های دوره‌های طولی و دانشگاهی متناسب با نیاز فراگیران و مأموریت سپاه با مشارکت استادان، مربیان، مدیران و پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع).
- ۳- تلاش مستمر برای بهبود رفتار اجتماعی و سالم‌سازی محیط برگرفته از منویات امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی). با موضوع «سبک زندگی اسلامی» در قرآن و روایات
- ۴- با تأکید بر بیانیه‌های گام‌دوم انقلاب در ماه مبارک رمضان در ۲۰ جلسه تولید محتوا شده که از طریق

پاسدار

شماره ۱۹۹۶ | دوشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۰

صبح صادق

تقویت اثر بخشی فرآیندهای تربیت

سرهنگ دوم پاسدار علیرضا اهدی

مسئول اداره آموزش‌های عمومی، تخصصی و یگانی

این اداره مسئولیت اجرای آموزش‌های عقیدتی-سیاسی برای آحاد پاپوران را بر عهده دارد، اگر بخواهیم از آموزش‌های عقیدتی-سیاسی در سال ۱۳۹۹ که در رده‌های سپاه اجرا شده یک تقسیم‌بندی کلی ارائه کنیم، عبارت است از: الف- دوره‌های تداوم تربیت و آموزش عقیدتی-سیاسی بد معاونت در سال گذشته ۳۱۶۳ دوره تربیت و تعالی عقیدتی-سیاسی را در ۸۷ مرکز تداوم تربیت و آموزش عقیدتی-سیاسی با حضور بیش از ۹۰ درصد مخاطبان اجرا کرده است.

ب- حوزه آموزش‌های عقیدتی-سیاسی در دوره‌های طولی مقطع‌دار دانشگاهی و غیر مقطع‌دار پاپوران و دوره‌های رزم مقدماتی سربازان

در دوره‌های طولی و رزم مقدماتی که معاونت تربیت، آموزش و فرهنگ پاسداری سپاه در مراکز دانشگاهی و آموزش طولی سپاه برگزار می‌کند، بین ۲۵ تا ۳۰ درصد متون محتوایی به دروس عقیدتی-سیاسی اختصاص داشته و در این دوره‌ها در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر اجرا شده است:

- ۱- دوره‌های طولی مقطع‌دار از کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دافوس و دکترا و در دوره‌های غیرمقطع‌دار پاپوران در بخش‌های آموزش عمومی پاسداری افسری و درجه‌داری، دوره‌های بدو ورود، مقدماتی رسته‌ای، عالی رسته‌ای، تخصصی اولیه، تخصصی تکمیلی، سرپرستی و...
- ۲- دوره‌های رزم مقدماتی کارکنان وظیفه در بخش‌های سطح «۱»، سطح «۲»، سطح «۳» و سطح نخبگان و هیئت علمی.

ج- آموزش‌های عقیدتی-سیاسی رده‌ای و یگانی در برنامه‌های آمادگی اعتقادی و معنوی سپاه

معاونت تربیت و آموزش عقیدتی-سیاسی در سال ۱۳۹۹ برنامه‌های زیر را در رده‌ها و یگان‌های سپاه در قالب برنامه‌های آمادگی اعتقادی و معنوی برای مخاطبان در محورهای زیر اجرا کرده است:

- ۱- محور آموزش‌های قرآنی رده‌ای: کربیم پاپوران در ماه مبارک رمضان؛ جلسات قرآنی ذکر مبارک پاپوران در قالب نهضت مهارت‌افزایی روان‌خوانی قرآن کریم و صحت قرائت نماز؛
- ۳- جلسات «تدبر در قرآن» و «گفتمان ولایت» گروه‌های صادقیین پاپوران با همکاری معاونت تربیت، آموزش و فرهنگ پاسداری سپاه؛
- ۴- اجرای جلسات آموزش روان‌خوانی و مفاهیم قرآن کریم ویژه کارکنان وظیفه در قالب طرح «در مسیر بهشت».

د- آموزش‌های غیرحضوری و مجازی با توجه به وضعیت کرونا آموزش‌های عقیدتی-سیاسی با استفاده از بستر تارنمای سراج اندیشه داخلی و اینترنتی، کانال‌های سراج اندیشه در پیام‌سان‌های سروش، ایتا و سرویس اشتراک فیلم آپارات در سال ۱۳۹۹ به صورت غیرحضوری و مجازی در رده‌ها اجرا شده است.

گفتنی است، در سال ۱۴۰۰ این برنامه با رویکرد تقویت اثر بخشی و سامانه‌ای کردن فرآیندهای تربیت و آموزش عقیدتی-سیاسی تداوم خواهد یافت.

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیداللزاعی،

فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پیریشان،

محمد رضامهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر

دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی

مدیر فنی: محمد صالح نادری

صفحه آرا: علی اکبر هدایتی

عکاس: حامد گوردوزی

ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱)

تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)

ssweekly.ir

@ssweekly

info@ssweekly.ir

نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶

سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

کتاب سبز

سردار در میدان

محمد حسین
انصاری نژاد

شاعر و نویسنده

از آغاز آشنایی ام با سردار جوانی بیست سالی می گذرد. سسه سال با ایشان خدمت کردم که از هر جهت فصلی روشن و تأثیر گذار در تقویم زندگی اجتماعی و ادبی ام بوده است. بصیرت و ژرف اندیشی شگفت در تحلیل های سیاسی، دفاع جانانه از اصول و مبانی انقلاب در موج خیز حوادث و گردبادهای فتنه روشنگری نافذ و به موقع، از ویژگی های همیشگی این سردار جاناگاه بوده است و هرگز سر از کوه پس کوه های عافیت جویی در نیاورده و هرگز رسالت دیدنی خود را از یاد نبرده است.

خوب یادم هست در فتنه فراگیر ۸۸ که یادآور صف آرایسی خوار بود و صیحه اشتران فتنه از هر سوی میدان به گوش می رسید و خیلی از مدعیان انقلابی گری، مصلحت را در سکوت معنا دار دیدند، سردار جوانی به میدان آمد و در آن روزهایی که غبار غلیظ فتنه و آشوب همه جا را فرا گرفته بود، ابرهای کبود شبیه و شایعه را که مانع پرتو فاشانی خورشید حقیقت بود، کنار زد. آن روزها این کمترین به خاطر سروند چند شعر فتنه ستیز، مورد بهاران رسانه های غرب قرار گرفت که ناگفته بیداست مواضع شخصیت شناخته شده و دشمن شناس برجسته ای چون سردار جای خود را دارد؛ آری:

خیل پیاده ایم، کجا بازگو کنیم
رنجی که برده ایم ز سطر پنج بازها

به میدان آمدن در آن فضای سنگین، چیزی جز ولایت مداری و شرافت نمی خواست که سردار با شجاعتی ای شهدایی موضعی بیدار گانه گرفتند و هنوز که هنوز است، فراموش نکرده ایم که سران فتنه مسئول تمام خون های ریخته شده اند. سردار جوانی، همیشه در بزنگاه ها و حوادث سهمگین و حساس، با صراحت و شفافیتی مثال زدنی، نقاب ها را انداخته و هزینه های سنگین آن را هم عاشقانه پرداخته اند. در این وانفاسی سیاسی که خیلی ها سکوت کرده اند و هر جا که به نفع شان بوده است لب به سخن گشوده اند، سردار عزیز بارها و بارها و بارها ابوظرور و عمار گونه به میدان آمده و فریاد حق سر داده است. با توجه به چیزی که تجربه ثابت کرده است، در طول این سال ها و فعالیت هایی که علیه این سردار عزیز، در داخل و خارج از ایران صورت گرفته، این سؤال در ذهن به وجود می آید که «آیا اگر شخص دیگری هم بود چنین هجمه ای به سمت ایشان سرازیر می شد؟!» سادزیستی و مشی ولایتی ایشان بیان کننده خیلی چیزهاست و به بازگو کردن نیاز ندارد و هیچ سؤالی را بدون جواب نمی گذارد.

صبحانه

مراقب فاصله ها باشیم

فاصله دشمنی تا دوستی «صداقت» است، صداقتی که هیچ خدشه ای در آن نباشد. فاصله بندگی تا سرکشی، «خضوع» است و «غرور» که همه محاسن را بر باد می دهد. متوجه باشیم فاصله رذالت ها و شرافت ها را با کوچک ترین خطا از بین نبریم و مرز این دورا اگر چه بسیار پنهان باشد، فراموش نکنیم.

تلخند

گنبد به اصطلاح آهنی!

سختگوی ارتش رژیم صهیونیستی: گنبد آهنین نمی تواند به طور کامل از کشور دفاع کند.

داستان

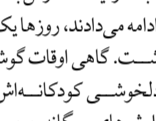
نعمت های خاموش

بعد از اینکه مدارس به صورت مجازی کارشان را ادامه می دادند، روزها یک ساعت گزارش تلفنی داشت. گاهی اوقات گوشی را قطع می کردم و دلخوشی کودکانه اش را می گرفتم. از این گزارش های بچگانه حرص می خوردم. تلفن باز هم زنگ خورد. چشم های بی رمقم را باز کردم و از لای در، علیرضا را دیدم که آرام گوشی را برداشت و مشغول حرف زدن شد. گوش هایم را تیز کردم تا حرف هایم را بشنوم. دیگر از بازی فوتبال و مشق و تکلیف خبری نبود. پسر کوچکم داشت پشت تلفن برای دوستش شمرده شمرده توضیحاتی می داد که با شنیدنش دلم گرفت.

– آکسیژن خون اگه بین ۹۴ تا ۹۸ باشه خوبه، ضربان قلبم باید بین ۷۰ تا ۹۵ باشه، خودم هر روز آکسیژن مامانم رو اندازه می گیرم... نگاه معصومانه اش دلم را برسد. با خودم قرار گذاشتم چشم هایم را بیشتر باز کنم و به خاطر همه نعمت هایی که نمی دیدم، خدا را شاکر باشم. شاید خداوند به حرمت این دل های پاک بالای بزرگ بیماری را از سر همه کم کند.

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

سلامت

روزه داری و کرونا - ۲

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

پیروی از یک الگوی غذایی درست در ماه مبارک رمضان، به ویژه در وضعیت کنونی به دلیل شیوع گسترده ویروس کرونا اهمیت بسیاری دارد. مصرف منابع غذایی حاوی ویتامین C، شامل انواع میوه ها و سبزی ها از جمله سبزی های برگ سبز، ماش و شنبدر، انواع مرکبات مانند لیمو ترش، لیمو شیرین، پرتقال، نارنگی، نارنج و کیوی در هر سه وعده افطار، شام و سحر توصیه می شود. مصرف منابع غذایی ویتامین های گروه B مانند شیر و لبنیات، انواع گوشت ها، زرده تخم مرغ، غلات سبوس دار، حبوبات و مغزها برای ارتقای سیستم ایمنی بدن در این ایام ضروری است. دریافت آهن کافی از منابع غذایی برای تقویت سیستم ایمنی بدن در ایام روزه داری توصیه می شود. همچنین به مصرف منابع کافی پروتئین اعم از حیوانی یا گیاهی که برای عملکرد طبیعی سیستم ایمنی بدن برای پیشگیری از بیماری کووید ۱۹ لازمند، توجه کافی داشته باشید. انواع حبوبات منبع پروتئین هستند و وقتی همراه با غلات مصرف می شوند، به عنوان جایگزین گوشت، مرغ و ماهی می توانند یک پروتئین خوب و با کیفیت را برای بدن تأمین کنند. پس از افطار، داشتن تحرک و فعالیت با شدت متوسط که موجب مصرف کالری می شود، بسیار خوب است.

صادقانه

نفس هایی که تسبیح هستند

پیامبر اعظم (ص) فرمودند: ماه رمضان دارای برکت، رحمت و آمرزش برای بندگان مؤمن خداست. این ماه در نزد پروردگار برترین ماه، روز و شب هایم بالاترین و ساعات هایش برترین ساعات ها به شمار می آید. فضیلت ماه مبارک رمضان به قدری بالا و زیاد است که نفس های مؤمنان در آن ثواب تسبیح را دارد. همچنین خواب مؤمن عبادت و کار نیکش مورد قبول است و دعایش مستجاب می شود.

بحار الانوار، جلد ۱۶

قبیله عشق

دفاعی ۳۲ ساله

ظهر روز ۳۱ شهریور ۵۹ بود؛ همسرم به خانه آمده بود تا غذا بخوریم؛ با حمله هواپیماهای بعث عراق، صدای انفجار در فضا پیچید. محمد به سرعت آماده شد تا برود؛ متوجه شدم که برای چه می رود؛ در منزل را بستیم. به او التماس کردم؛ به پاهایش افتادم که نرود؛ اما محمد گفت: من برای دفاع از مملکت آموزش دیده ام؛ الآن زمانی هست که من باید بروم! نابود کردن بعثی ها برای ما فقط ۱۰ دقیقه زمان می برد؛ اورفت و ۳۲ سال از او بی خبر ماندیم.

به نقل از همسر خلبان شهید محمد صالحی

نخستین خلبان شهید برون مرزی نیروی هوایی ارتش، امیر سرلشکر شهید «محمد صالحی» در سال ۱۳۲۸ در تهران متولد شد. در سال ۱۳۴۶ در رشته پزشکی پذیرفته شد؛ اما به دلیل علاقه ای که به پرواز داشت، به نیروی هوایی ارتش رفت. او دوره آموزش اولیه را در ایران سپری کرد و برای تکمیل دوره تخصصی پرواز به آمریکا اعزام شد. وی در ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ تنها دو ساعت پس از حمله ناچوانمردانه رژیم بعث به ایران، تصمیم گرفت اولین پاسخ را به دشمن بدهد.

محمد صالحی به همراه خالد حیدری به عنوان خلبانان جنگنده اف ۴ از پایگاه شهید نوژه همدان در قالب گروه انفجار به پایگاه «شعبیه» و «کوت» عراق حمله ور شدند. پس از انهدام این پایگاه ها، هنگام بازگشت، دچار سانحه شده و شهید شریفین شهادت را نوشیدند؛ به این ترتیب نام خود را به منزله نخستین خلبانان شهید در عملیات برون مرزی در دوران دفاع مقدس به ثبت رساندند. پیکر سرلشکر خلبان شهید محمد صالحی آبان ماه سال ۱۳۹۱ به میهن اسلامی بازگشت.

حسن ختام

از آن گلستان شماییم

هموارترین راه برای رسیدن، درد است. درد و رنجی که برای رسیدن به معشوق، مجبوری از ابتدا تا انتهای راه به آغوش بکشی، زندگی اش کنی، کوله بارش کنی و به دوش بکشی.

این واژه ای است که همواره پشتوانه سربازان راه عشق بوده است؛ سربازانی که با رسالت محمدی (ص) عجین شده اند، در سیر و سلوک حسینی (ع) ممزوج گشته اند و دل به محبوب حجازی گره زده اند، ستاره هایی هستند که راه از بی راهه جدا کرده و در گمناهی پیدا و متبرکنند.

مردانی که پادشان سبز است و راهشان سرخ. مردانی شبیه سید محمد حسین حجازی خودمان.

یا صاحب الزمان (عج) گلی از گلستان سبزیان در آغوش تسان آرام گرفته و چه خوش آرامگاهی. آقا جانم! این شکفتن و رسیدن آرام گرفتن در آغوش شما، تمنای یک بیک ماست. مایی که در میان گل ها، اگر خاک و کلسوخ هم باشیم، دل مان خوش است از آن گلستان شماییم.

آزمون کارشناسی ارشد دانشکده شهید محلاتی

رشته ها: تربیت مربی علوم سیاسی، علوم قرآن و حدیث، فقه و حقوق اسلامی، فلسفه و کلام اسلامی، توسعه و تبلیغ فرهنگ دینی

مهلت نام نویسی و ارسال مدارک مندرج در دفترچه آزمون تا اول خرداد ۱۴۰۰

زمان آزمون: ۱۸/۴/۱۴۰۰ ساعت ۹ صبح- دانشکده شهید محلاتی قم

جهت کسب اطلاع بیشتر به نیروی انسانی رده های خود مراجعه کنید.